

310093 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8.

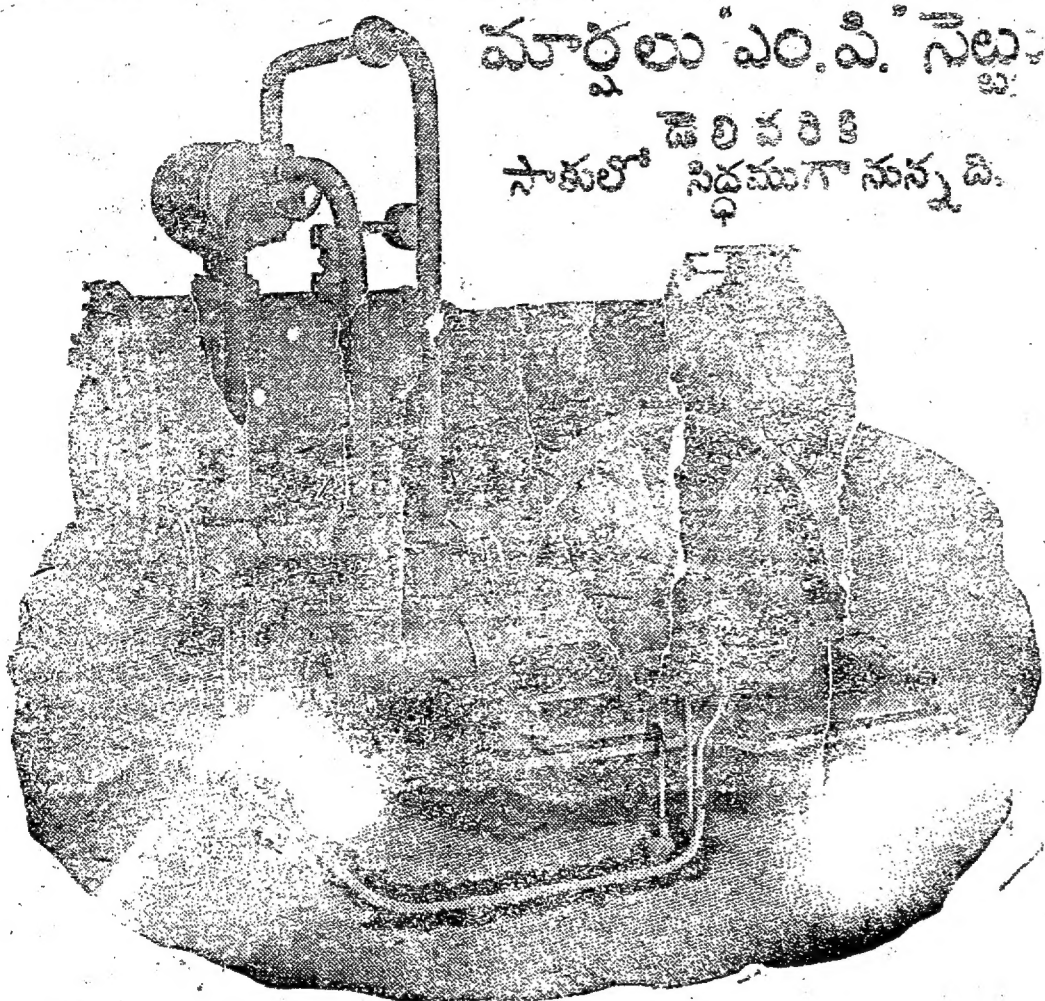
చెన్నపట్టణము 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 7 తేది బుధవారము

No. 30.

సంపుటము. ౮

దుర్మతి నాశనంపత్తురభావప్రపదమానకుద్ధవప్తిః.

సంచిక ౧౩౦

మార్షలు "ఎం.పి." నెట్టు

డెలివరీకి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాంబులర్లు, ఎంజిను, నూవర్ హేటరు, స్ప్రింగ్, నాటర్ వైవింగు
మొదలగునాటిలో నయిన ఉండవలసి మార్షలు "ఎం. పి." మార్షి నెట్టు
యొక్క నివరణము ధరలకు ఇతర నివరణములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1808

మార్షలు ననుజ్జి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

బాంబే: విజవాడా, కలకత్తా.

నెం. 9. సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజన

శలనోష్ణులకు ప్రసిద్ధికెక్కినది.
ఇతర పరిధమైన నోష్ణులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయముగ్గురు.
సులభ నెల 0-10-0 అణాలు.

మోహనితైలము

పీసా 1-3 0-12-0

తామరతైలము

శబ్ద 1-3 0-8-0

చంద్రపాడి

శబ్ద 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

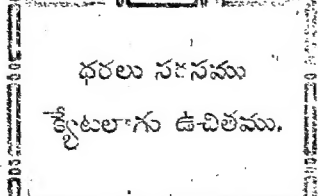
బాంబాయి - మదరాసు.

బొట్టి నాశముతోటా తుపాకి ముద్రసిద్ధముగు కంపెనీవారిచే
310093. (80:8)

వాహనవిధములగు రివాల్వర్లు. అరుతక వినుతోటాలు యె
క్కునవి. [స్టాపితము ౧౮౬౩ సం.

౧.౨ నెంబరు.

ధరలు సరసము
కేటలాగు ఉచితము.

• వాళ్ళము- 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరుకును.

చిన్నవి శబ్దములో కెట్టుకొగలిగినవి కూడ దొరుకును.

యాం. వి. రామానుజం శెట్టి లింపు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అరొగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

ప్రాసిన తపాలా ఖర్చులు కూడను ఆపేషించక ఇప్పుడే మీర
ఒక ప్రతి "కామేశ్వరము" వంపెదము.
శ్వరహజుడు!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
అత్యంతగ్రహ యాషభాలయము, 38, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అమృతము.

తక్కువ ధరలు.

అమృతము.

ఈలాటి పేరులతో నున్న ప్రకటనలను చూచుటకు మీ కందరికీ మిక్కిలి ఆనందముగా నుండును. ఎవనవగా అట్టి సమయములయందు మీకు కావలసినవాటిని మిక్కిలి తక్కువ ధరల చొప్పున తీయుటకు వీలుండును.

ఎవరైనను లాభము లేనిదే విక్రయించు రను స్వల్పసంగతి మీ కెల్లరికిని బాగుగా తెలియును. సాధారణముగా ప్రతిదినము అమృతము ధరలు బహు ఎక్కువగా నుండుటచే మీరు తక్కువ ధరల అమృతమునకై ఎవరు చూచుచుండును.

అయితే ఎల్లకాలములందును మిక్కిలి తక్కువ ధరలకులు సామానులు విక్రయించబడు స్థల మొక్కటియున్న దని తెలిసికొనుటకు మీరు మిక్కిలి సంతసించెదరు. ఇట్టి స్థలమును మీ రెచ్చటను కనుగొనలేరు: మఱియు ఇచ్చటి ధరలు మిక్కిలి ఖరారైనవి.

సామాను లన్నియు గలిగిన ఇది ఒక మిక్కిలి గొప్ప అంగడి. మీకు కావలసినట్టి ఎట్టివస్తువైనను తప్పక దొరకును. ఇవి అన్నియు మీ యొక్క దేశీయులవలననే తయారు చేయబడినవి.

దయచేసి రత్నము బహు రోడ్డునందును నెం 9, 10, 11 దులు గల మిక్కిలి సరసమైనట్టియు, పెద్దదైనట్టి, బహు పురాతనమైనట్టి చల్లారాం గయానుచందువారి అంగడికి రెండు హిందూ దేశము, విదేశము సరకుల వర్తకులు.

తక్కువైన సామానులు గల గొప్ప ప్రదర్శనమును చూచి, ఇతరచోట్లయందుండు ధరలకు పోలి పోల్చుచూచిన, ఇచ్చటి ధరలు మిక్కిలి తక్కువ యనియు, మఱియు ఇక్కడ ఎవ్వరను

కాశ్మీరమైన పరిష్కారమైన అవకాశము

ఉన్నట్లు స్పష్టముగా తెలియును. 280

If it is Anything in the Clothing Line.

Estd Get it at. 1880.

Eidamul Lekhras & Co, Japan Silk House,
44, Rattan Bazar Road, Madras.

First impression counts much in your style of dress. You can get from us the smartest looking dress materials of special taste to yourself. Every buyer is a satisfied customer and thus we have built up a reputation for honest value. When you think of dress materials you at once think of Eidamul Lekhras & Co., the popular people for popular value.

SILK GOODS.

Sarees-plain and Embroidered
Davanies, Jacket silks, Fancy silks
Striped silks, Velvets, Silks for padavies
Coatings, shirts and Dhoties, silks from
Banarès, Japan etc of nice designs.
Silk cotton and lace cloths from all parts of India, such as Benarès, Calcutta Bombay, Kashmir, Bangalores
Conjeevaram, Kumbakonam, Salem, Coimbatore, Madras Dindigul etc.

WOOLLEN GOODS.

Tweeds, shawls
Japacas, serges,
Rugs, mufflers,
Blankets and other Woollen
Goods Suitable for Hill station wear.

A trial is earnestly solicited.

మిక్కిలి ప్రవృద్ధి చేయు యిండియా దేశమునందు మెదతునకు చాలక గలగుటకును మనమాంద్రము కరచుటకును భాగకర్త హెచ్చుటకును తలమెండుకల పరిశుభముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతి స్త్రీయూను ప్రతి పురుషుడును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (కెరొలిన్)

తలమెండుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తి కలనూనెయందు కలపు. ముందును పోగొట్టును. శోభములకు పట్టునంటి మెత్తదనము లిచ్చును. మెదతునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. పని మెండుగుటకుల కంద్రపు కలగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలమనె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును పెక్కుమందికి చుహాపకారము మొనరించితిది.

దేగు దీని నుపయోగించుచుండును.
తల మిక్కిలి 1.0-0 ఏ. పి. చార్జ్ 0.5-0 అణాలు.
చూడులు 2-10-0 ఏ. పి. చార్జ్ 0-12-0 అణాలు.
పో. ఏ. కెరొలిన్. ఏ. పి. మడియూర్తు కమిషను రు. 0-2-0 ప్రత్యేకము.
అంగ్లొయిండియను డ్రగ్ అండు కెమికలు కంపెనీ.
155 అన్నాచుదీడు, బొంబాయి.

రెడ్డిజనసంఘము, చెన్న పట్టణము

ఈసంఘముయొక్క ప్రధమ సాంవత్సరిక సమావేశము సెలె-వ తారీఖున మింగలి మేకటరావరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యమున క్రిందఁగి. 1921 సంవత్సరము జూను నెలలో అఖరై న సంవత్సరముయొక్క కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి నివేదికను చదువబడి సభ్యుల సమ్మతి వడసెను.

నివేదికనుసందలి ముఖ్యవిషయములు:— (1) 850 సంవత్సరపు 21 చట్టము ప్రకారము సంఘమును విజ్ఞప్తము చేయుట (2) మద్రాసులోని కొండవీడు వసతి గృహమును తిరిగి తెరచుట (3) నెలకు 45 రూపాయలకు మించని అయిదు విద్యార్థుల వేతనముల నేర్పవలయు (4) రాజధానియందంతటను వేతనవహించిని జరుపుట (5) రెడ్డిగ్రామ్యులకు నిడుదేశి సన్మానించుట.

సంఘముయొక్క ఆదాయవ్యయములు పరీక్షించబడినవి. 1921 జూను నెలలో అంత్యరయ్యే సంవత్సరమునందు మొత్తము ఆదాయము రు. 18164-8-5 వైసలు. మొత్తము వ్యయము 1517-12-1 వైసలు ఇందు 12730.5-6 యధావంతులు కొనుటకు వ్యయమయ్యెను బ్యాంకులో గాని కార్యదర్శివద్ద గాని నిలువ రు. 92.6-0-0.

ఈ క్రింది తీర్మానములు గూడ సంగీకరింపబడిన:— (1) ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహకసంఘము 1921 నుండి నెంబరు నెలలో క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగువరకు అధికారమును యుండువరకు (2) మింగలి మేకటరావరెడ్డిగారు, పి. ఆర్. రెడ్డిగారు ముగల రాజారావు ఎన్. నారాయణసామిరెడ్డి ఎమ్. ఎల్. సి. గారు బి. కేశవరెడ్డిగారు 1921-1922 సంవత్సరమునకు సంఘసాలకవర్గముగా నేర్పవలయు.

ఆదినముననే జరుగబడిన కార్యనిర్వాహకసంఘసమావేశమున ఈక్రిందివారికి విద్యార్థి వేతనము లీయవలసియగుట దెను (1) డి. వి. నువ్వారెడ్డి రు. 10 (2) డి. నరసింహారెడ్డి రు. 5 (3) డి. రాజారావరెడ్డి రు. 5 (4) డి. పి. పట్టాభిరెడ్డి రు. 5 (5) మునుసామిరెడ్డి రు. 5 (6) ఎన్. మేకటరావారెడ్డి రు. 5 (7) ఓ. పుల్లారెడ్డి రు. 5 (8) జి. వెంకటరెడ్డి రు. 5 (9) బి. వి. కేశవరెడ్డి రు. 5 (10) ఎమ్. సి. తిమ్మారెడ్డి రు. 5

ప్రభుత్వమువారి క్రింది.

అసమామోద్యమము ఆ. పు. నెల 16-5 తారీఖున విదేశవస్త్రముల కొనుటకు బహిష్కరించుట కాపలావేయుటకు గలది ప్రభుత్వమువారి విధానము తెలుపబడినది.

అట్టి చట్టవిరుద్ధ ప్రకరణము మధ్యకు కొనుటలయెడల జరిపింపబడిన ఆ ప్రకటనలో తెల్పిన విధానమును ప్రభుత్వమునారబించించిన దానియుద్దేశము మధ్యపానని పేథమున కరబించింపబడి దుర్గములయెడల ప్రభుత్వమువారి సానుభూతిగలదు. మధ్యపానని పేథనాద్య మున పొందినను ప్రజల మనస్సులకు కష్టమును ఇచ్చిందిని గతగింపనట్టి యి ప్రజల చట్టసమ్మతమైన స్వత్తులకు ఇచ్చింది గతగింపబడి ప్రజల కొంతభిన్న పరులగు చట్టవిరుద్ధ కార్యములను ప్రభుత్వమువారు సాగనియ్యవలెను. దురాశయిలవద్ద కాపలా వేయుపద్ధతికలన కొన్ని ప్రదేశములలో వైతెప్పిన ఫలితములు గలిగెను. కాపలావేయుపద్ధతివలన సామాన్యులుగా కట్టివలెకములు గలగును. కాబట్టి ప్రజలయొక్క గాని ప్రత్యేకవ్యక్తులయొక్క గాని సందక్షణకొరకు అవశ్యకమనిచో విధానమును ప్రభుత్వమువారి కరబించించెదరు. మేజిస్ట్రేటును పోలీసువారిని చట్టవిరుద్ధ కార్యములను అధికారియొక్క ఆజ్ఞాతరస్సారములనుచేయుటకును క్షీంపబడుటకు అనవరమైనవర్తలను తీసి కొనవలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతావక్రములు. 2941
(6) బీజిట్టును కందుకు దుర్గా మెడికల్ హాల్ వారికి గలదియు నేపించుటకు రాజకీయ అనువాదము సాగును నభ్యుదయము లే: ముఖ్యముగా నున్నది. అరకు 6 సంవత్సరములలో బాధకులు మరణించి, ఇచ్చట అరకు చాలా ముఖ్యముగా నున్నది చట్టములకు మిక్కిలి సంబంధించుచున్నది.
దేవధాస్ }
28-8-19 }
బి.కె.కె.కె.

విజ్ఞానమునకు వారసులు

సాహిత్యమునకు వారసులు

కాంటర్బరీయందు కాన్యకేషన్ సభలో సాహిత్యమును ఇట్లు చెప్పెను:—ఈ సాహిత్యమునకు చేరిన వివిధరాష్ట్రముల ప్రజలు సమాజమునకు ముగిసిన ముగిసిన సంతోషకరమగు విషయము. ప్రస్తుత విషయమునకు సాహిత్యములకు రాజ్యశాసన కాలమునకు సుఖపర్యవసానము గాంచునని నమ్ముచున్నాను. విజ్ఞానమునకు కాంటర్బరీయందు నేనొకప్పుడు ప్రార్థనలు కొంత లాభము కలిగినందులకు సంతోషించుచున్నాను.

ఇన్వర్సునులో కాంటర్బరీయందు సమాజము

దేవులు ఈరకం సభలను తమ ప్రత్యుత్తరమున లభించు జాగ్రత్తగా నిర్వహించు 1 వ తేదీ అందజేసిరి. ఈ విషయమున ఆలోచించుటకు కాంటర్బరీయందు బుధవారమునాడు ఇన్వర్సునునందు సమాజమునకును (ఇన్వర్సును సాక్షాత్తునందున దొక పట్టణము) సాహిత్య భావము ప్రస్తుతము స్థాపించునందులకు యీ సమాజము మిగుల ముఖ్యమైనదిగ పరిగణించబడుచున్నది. కాంటర్బరీయందు మిగులగానే లాభము జూర్చుచున్న సాహిత్యమునకు సందర్భించెదరు.

అభిప్రాయములు

విజ్ఞానము నాయకులు సందర్భించునని అభిప్రాయపడుచున్నారు.

కొంతకాలమునకు సందర్భించునని వరకు ఈ భయము ములకారు మిగుల కొంతలో ప్రవర్తించునని లభించునని చెప్పుటకు వ్రాయుచున్నది.

తెలుగులు అల్లరులు.

ఈనెల 1 వ తేదీ తెలుగునాడు కొన్ని పట్టణములలో అల్లరులు జరుగుటచే పోలికలవారు ప్రజలను తుపాకుల కాల్పిరి ఇట్టి అల్లరులపట్ల సందేహములను భగ్గుచునని కొందరు తలచుచున్నారు. సందేహములను జరుగుచుండగ ఇట్టి అల్లరులచేయుట యొక్క కాదనియు ఇందుచే సందేహములకు కట్ట తీరమగునని కావున ప్రజలు కాంటర్బరీ ప్రవర్తించునని ప్రభుత్వమువారు ప్రజానాయకులు ప్రకటనలు ప్రచురించిరి.

డివలరాగారి ప్రత్యుత్తరము

ఆగస్టు 26 వ తేదీన లభించు జాగ్రత్తగా వ్రాసిన జాబు నకు డివలరాగారి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—

విజ్ఞానము ప్రజల వారి హక్కులను స్థాపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించునని వరకు లభించునని ప్రయత్నించుట లేదు. స్వరాజ్యము స్థాపించుటకు విజ్ఞానము ప్రజల నేతలు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించుకొనియున్నారు. విజ్ఞానము, ఇంగ్లాండునుండి వేరుపోయినది ఒడంబడిక యొక్క బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు తలచుచున్నారు. విజ్ఞానము విభజించి ప్రభుత్వమువారి ఆత్మీయతలకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించునని బ్రిటిషువారు మరణదండనలు, కఠినశిక్షలు విధించుచున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి విజ్ఞానము పరిపాలించునని మూలము ఆధారముగ నై కొని బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు ప్రవర్తించుచున్నారు. కావున సందేహములు విజ్ఞానము ప్రజలకు నిరాకరించి, ప్రజలను స్వేచ్ఛింపున మార్చుటకు వీలులేదు.

సందేహములు విజ్ఞానమునకు వ్యతిరేకమైనవి. దొమినియన్లకు వాకూడ సంపూర్ణముగ విజ్ఞానము కన్పించలేదు. దొమినియన్లు అన్నియు ఇంగ్లాండునకు చాలామారులందుండుట చేతను, చట్టము ననుసరించి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి దొమినియన్ల ప్రభుత్వములలో ఎట్టి అధికారములే నందున, దొమినియన్లు కొంత స్వాతంత్ర్య మనుభవించుచున్నవి. విజ్ఞానము ఇంగ్లాండునకు సమీపమునందున్నందున బ్రిటిషువారు మా వ్యవహారములలో అపూర్వముగ జోక్యము కలుగజేయుచున్నారని. అదికాక సందేహములలో మాకు నైనక, విషయములందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మివ్వలేదు.

ఈమరతులను మేముంగీకరించినాము విజ్ఞానము కాంటర్బరీయందు విభజించబడును. రెండుభాగములకు అవ్యవస్థ మై త్రిప్పి నీటికి సమకూరుదు. ఇట్లు కాకపోయినచో తలపట్టుకొనునది న్యాయమునకులైన మధ్యస్థులు చెప్పవిధమున ప్రవర్తించుటకు మేము సంసిద్ధులమైయున్నాము. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మాకోరికల నిరాకరించి పశుబలముచే మమ్ములను స్వాధీనపరచుకొనప్రయత్నించినచో మేము మాకోరికలను ఎదిరించెదము.

న్యాయము, ధర్మమునై పశుబల మెన్నటికి విషయము గాంచదు. పశుకోరిక విజృంభణముచే సందేహములకు సమకూరుదు. రెండుపక్షముల ప్రతినిధులు సమాజమున, నిష్పక్షపాత

బుద్ధితో పరిశీలించు వక్తగ పరిశీలించి సందేహమునకు వ్యతిరేకమయ్యెనుగాని ప్రజలమునై ఆధారపడుట యొక్కముకాదు. పరిపాలకుల ఇష్టముల ననుసరించుపరిపాలనము జరుగవలెను. విజ్ఞానమునకు లిఖితమును కమ్మియున్నారు. ఈనూత్ర మంగీకరించినగాని సందేహములు ఇది మిత్ర సమృద్ధిమైనచో మేము మా ప్రతినిధులను వినుమించి సందేహములను సాక్షాత్తునం సిద్ధులమైయున్నాము.

గ్రీకులు-తురుష్కులు

గ్రీకు ప్రజలు ముందు పశుబలమున. గ్రీకు ప్రజలు కమాల్పుప్రభుత్వము ముఖ్యపట్టణ మగు ఆంగోరా పట్టణమునకు వచ్చినట్లు దేవులు ఎక్కువైన పక్షిక కాకాస్థానము నోపిల విశేషములకు తలచినాడు పంపుచున్నాడు.

కమాల్పుప్రభుత్వము ముఖ్యపట్టణము కయిసేరియాకు మార్చబడినది.

కమాల్పు ప్రజలు వెనుకకు నడచుచున్నవి. గ్రీకు ప్రజలు ముందుకు నడచుచున్నవి. రెండు సేనలలో ఆ సేన ముందరినెక్కువ మరణించుచున్నారు. గ్రీకు సేన ఆంగోరాకు 40 మైళ్ల దూరమునందున్నది. కొన్ని రోజులలో ఆంగోరా ఆక్రమించుట నని కొందరు తలచుచున్నారు. తురుష్కు ప్రజలు గట్టిపట్టు దలతో గ్రీకు ప్రజలను వెదిరించుచున్నారు.

“మార్షింగు పోస్టు” భీతి

ఇండియానుండి పరిశీలించు

మార్షింగు పోస్టు ప్రభుత్వమునందుండి వ్రాయుచున్నది:— కొన్ని మాసములనుండి మలకారు పరిశీలించు విషయించుచుండే నని స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి తెలియుచుండెను. ఆయనను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి చేయబడుట వీలులేకుండెను. ఇండియాలో ప్రభుత్వముల పటిష్ఠతగలిగి. ఈకక్షిప్తానక నల్ల పెళ్ళి కట్టములు సంభవించుచున్నవి.

మ్యూనిషన్సు కేసునుండి ముఖ్యవిషయమునందు రాజప్రతినిధితో ఆలోచించుచుండే ప్రాసీక్యూటర్ ఆపబడుట మిగుల అశ్రద్ధకరము. కినిల్ ఇండియా ప్రభుత్వపు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులలో అన్వేషణలేదని తెలియుచున్నది.

ఇండియా ప్రభుత్వములోనే అన్వేషణలేదని తెలుపడగ, రాష్ట్రీయ జిల్లా ప్రభుత్వముల కిచ్చెట్టి నమాకార ముండగలదు?

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కెట్టి స్వాతంత్ర్యములేదు. ప్రతి విషయమునందును వీరు మాంటేగుగారి ఉత్తరవులకై కానుకొని యుందురు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు కూడ ఇట్టి దుర్గతియే పట్టికది. ఆ క్రమచర్యలు జరుగుచున్నవి వాటిని ఆపుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కధికారములేదు. ధర్మముకూడలేదు. అల్లరులు జరిగినవిన్నట్లు కాంటర్బరీయందుకు ప్రయత్నించెదరు. ప్రభుత్వములకు ఇట్లాండగ జిల్లా అధికారుల దౌర్బల్యము కరుగ చెప్పవలయునని. వీరికెట్టి యధికారము లేదు. ఆ జిల్లాలలో వారికి శత్రువుల నేటులందురు. వైయధికారుల సానుభూతి చూపు కావున జిల్లా అధికారులు స్వతంత్రులై పని చేయుచున్నారు.

కలగూరగంప

వెం. నా. కర్తగారు బి. టి.

నిగ్రో సమస్య

ఆమెరికా దేశమున నీగ్రో సమస్య ఇంకను పరిష్కరింపబడకుండుట విచారకరము. ఇతరదేశములలోనికి ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యము నీయవలయునని యాందోళనచేయు ఆమెరికనులు తమ కన్నులయందుట జరుగుచుండు నీగ్రోజాతివారి కష్టములను నిరాకరించేయక మూకోభావము వహించి యుండుట ఎంత రాజనీతినిపులతయో చెప్పునక్కరలేదు గదా!

ఆర్కానసా రాష్ట్రమునందలి నోడేనా అను పురమునందలి శ్వేతముఖు నొకనిని హెల్మి నోవరి అను నీగ్రోజాతివాడు చంపివాడను నేర మారోపించి తెల్లవా రేవిధముగ హింసించినో చూడుడు. ఈ దారుణకృత్యము జనవరినెల 27-వ తేదీన పట్టపగలకు జరిగినది.

న్యాయస్థానమువారు లోపరి చేసిన నేరమును విచారణ చేయుటకొకను ప్రారంభించెను. ఈలోపుగనే ప్రజలలోని పెద్దమాలమునకు గొలుసుతో కట్టివైచి నిష్పందింపబడుట ప్రారంభించిరి. ఈవిధము గాంచుటకు అయిదువందలమంది శ్రీలు

పురుషులు, బాలకులు ఆస్థలమునకు వచ్చిరి. వారిలో నొకరైన లానరిపట్ల నేమూలము కావణ్యము చూపినవారుకారు. అతని బట్టలకు నిష్పందించిన తేటకామీ, వింతను చూడవచ్చిన ప్రజలు అతనిను, కాగితములను, గడ్డిని అతనిపాదములమీద నుంచసాగిరి. తరువాత అతనిమీద కిరసనాయులు పోయబడినది. మంటలు నలుపక్కల వ్యాపింపసాగినవి. లోపరికాళ్ళు కమలిపోయినది. తరువాత పాట్లమీద అతనిను చెల్లెను వేసిరి. అయిదారు నిమిషములలో అతని దేహమంతయు వాగ్గయి పోయినది. కాళ్ళలోనుండి, పాట్లలోనుండి మాంసపు కండలు క్రిందపడుట ప్రజలు కన్నులార చూచియు విచారము నేమూలము చూపకపోయిరి. లోపల స్థితి చెప్పనక్కరలేదు. ఎంత అరచినను, వాని ఆర్తారావములను వినువా రెవరు?

ఇట్టి దారుణకృత్యములు ఒక్క ఆ ఆర్కానసా రాష్ట్రముననే గాదు. ఆమెరికా ప్రభుత్వమువారి ప్రధాననగర మగు వాషింగ్టనునగరమున పైతము తెల్లవారు అనుదినము నీగ్రోజాతిని పెట్టుబాధలు చెప్పునలవికాదు. ఎన్ని సంధిసభలు జరిగిన నేమి? జాతీయ సమాజమును గురించి ఎన్ని యుపన్యాసముల నిచ్చిన లాభమేమి? మానవజాతియు మార్పుచెందినగాని ఈ సమస్య పరిష్కరింపబడుట కష్టతరము.

జర్మనీదేశ పరిశీలించు

ప్రస్తుతము జర్మనీదేశపరిశీలించు అత్యుత్పత్తిముగ నున్నది. ఏరాష్ట్రమున చూచినను, పరిశ్రమగారములను గాంచనచ్చును. సంగ్రామకాలమున యుద్ధపరికరములను తయారు చేయుటకు స్థాపించబడిన క్రాపు కర్మాగారమున ప్రస్తుతము చేయుచున్న అద్భుతములను చూచియే తీరవలయును. 1914 సం॥న ఈ కర్మాగారమున 42 నేల పనివాళ్ళు గలరు. 1918 సం॥న 1,15,099 మంది పనిచేయుచుండిరి. వీరిలో పాతికవంతు శ్రీలు, బాలికలు, సందేహములు అంగీకరింపబడిన నెలలోపు గనే, పనివాళ్లలో చాలమంది ఇండ్లకు పంపివేయబడిరి. సందేహముల ప్రకారము ఈ కర్మాగారమునందలి యల్పములు, మొదలగునవి ఆ సేకములు చెడగొట్టబడినవి.

ఇంతవరకును ఫిరంగులు మొదలగు యుద్ధపరికరములను తయారు చేయుచుండిన ఈ కర్మాగారమువారు, దేశమున కత్యంత అవసరములగు సామగ్రిలను చేయుటకు ప్రారంభించిరి. యుద్ధారంభమునకు ముందు ఈ కర్మాగారమువారు భూమికోట ములకు సంబంధించిన ముఖ్యభాగములను తయారుచేయుచుండుట కలదు. జర్మనీలో వీరికిపురుషులెవరికినీ ఈసామగ్రిని తయారు చేయుట తెలియదు. కావున భూమికోటములకు కావలసిన అన్ని విధములగు సామగ్రిలను తయారుచేయుటకు కర్మాగారము వారు తీర్మానించిరి. ఒక్క సంవత్సరములోపుగనే వీరి పరిశ్రమ పెరవేరినది. ప్రభుత్వమువారికి కావలసిన ఇంజనలనున్నటిని ప్రస్తుతము తయారుచేయుచున్నారు. భూర్య మొక ఇంజనును సిద్ధము చేయుటకు వారముదినములపైగా ఆలస్య పగుచుండెడిది. ఇప్పుడో దినమున కొక్కొక ఇంజనునకును ఈ కర్మాగారము వారు తయారుచేయుచున్నారు. ఇదియే కాక, దేశమున గల ఇతర కర్మాగారములలో వ్యవసాయమునకు సంబంధించిన యంత్రముల సేకములను చేయుచున్నారు. భూములు త్రొత్తయెల్లములసాయమున సాగుపడి చేయుచున్నవి. త్రొత్త త్రొత్త పంటలను చేయుచున్నారు. ఆనికలముననే ఈ పద్ధతుల వలన వాటిజ్వవిషయమున ఇతరదేశములను తలదన్న గల మని జర్మనీవారి తలంపు. త్వరలో జర్మనీలో తయారుచేయుచుండు యంత్రములు వస్తువులు మొదలగునవి చాకధరలకు అమ్మగల మని వారి తలంపు.

తురుష్కు శ్రీలు

తురుష్కుదేశము నందలి శ్రీలు విద్యాభివృద్ధికిగాను ఆమెరికావారు కాన్సాంటినోపొలు పట్టణమున ప్రత్యేకముగ కలాకాల నొక దానిని స్థాపించిరి. ఇంతవరకును జననాలలోనుండి ప్రపంచవిషయము లేమియో తెలియకున్న శ్రీల సేవకులు మూసాను సభకుకొనక ఈకలాకాలలో చేరి చదువుకొనుచున్నారు. ఇంతవరకును జననాను వీటి విద్యాభ్యాసనిమిత్తము ఇబ్బలు కలాకాలలకు వెళ్ళు ఆచారము తురుష్కుదేశమున లేకపోయినను నూతనోద్యమముపట్టి శ్రీలకు గల అభిమానము ఇబ్బలు చేయుటకు వారిని ప్రోత్సహింపవలెనని చెప్పవచ్చును. గత పరి సంవత్సరములలో తురుష్కుదేశమున ఎన్నియో కరవులు సంభవించినవి. కలరా వ్యాధి మొదలగు వ్యాధులు వ్యాపించి దేశము నంతయో నాందోళనపరచినవి. కష్టములు యుద్ధము తెన్నియో జరిగినవి. దారుణకథ తెన్నియో జరిగినవి. వీనికేమూలము అత్యంత పడక తురుష్కుశ్రీలు కలాకాలకు అనుదినము వెళ్లి విద్యనభ్యసించుట సంప్రదనీయము. ఇప్పుడీ కలాకాలలో 500 మంది శ్రీలు ఉన్నతవిద్య నభ్యసించుచున్నారు.

యంత్రములు.

పరిశ్రమలకు ఆవిరకత్తిని ప్రయోగించి 150 యేండ్లకు పైగా అయ్యెను. అందువలన ఆధునిక నాగరకమునందు, చాలపరివర్తనము కలిగెను. కాని యంత్రపరిశ్రమ వచ్చుటచే మానవశ్రావమునందుగల ప్రజ్ఞను, నైపుణ్యమును తగ్గించి, పరిశ్రమలందు కనుపించవలసిన లాభమును పోగొట్టెనని తెలుపుట యంత్ర యంత్ర యనుపించుకొను. మానవుడు కేవలము కరీరజీవితముగాక కేవలము నూత్నజీవితముగాక, ప్రాణము చిత్తము, బుద్ధి, ఆనందముయలయునట్లు నైయున్నాడు. మానవునకు స్వభావసిద్ధమైనట్టియు, స్వేచ్ఛాసమన్విత మైనట్టియు, పరిశ్రమనివ్వజాలము నుండి తప్పించి, యంత్రకాలచక్రప్రతిస్థించుటవలన సతనియందుగలవిగ్రహమును పోగొట్టివేయును. ఆవిరకత్తివలన కలిగిన లాభములను మేము నిరసించుటలేదు. అదిలేనియెడల మన ఆధునిక నాగరకము ఇప్పటికి లోలో నుండియుండదు. అందు లోపములు లేకపోలేదు. ప్రస్తుతము ధనస్యామికిని, కూలివానికిని సంరంభము జరుగుచున్నది. యూరపు ఆమెరికాదేశములందు విచ్ఛలవిడిగ యంత్రములను వాడుటవలననే ఆసంరంభము యేర్పడుచున్నది. ఆసంరంభము భరతవర్షమునందును కలుగుట కొరంభమయ్యెను. అందుచే మన దానివలన ఇప్పుడు శాంతియు, జరిగిపోవుచున్న జీవమునందు తారుమారు కలుగజాలదు. దానివలన మన సంఘజీవనమునందు వికల్ప మేర్పడితిమి. మానవుని యందు కొన్ని లక్షణములను, బుద్ధియు కలదు. అతడు బుద్ధివినిచేతనే, ప్రాకృతకృత్తులను వశపరచుకొనగలిగెను. కాని తాను తనవలె దానిని సృజించుకొనిన వలననే తగులుకొని, తనస్వభావము మరుగుపడునట్లుకాడ చేసికొనెను. ఆవిరయంత్రములను కనిపెట్టినప్పటినుండియు నెన్నియో క్రొత్త నిర్మాణములు బయలుదేరెను. అందువలన గృహమందును, సంఘమునందును యంత్రసహాయ మెక్కువయై దాని ప్రభయెక్కువ అయ్యెను. ఈకృత్రిమనాగరకము మానవులకు ప్రయోజనకారి యగుటకు ఒకటి ఆధారము అయ్యెను. గృహమునందుండవలసిన మాధుర్యము పోయెను. సంఘస్వాస్థ్యము చెడిపోయెను. కుటుంబమునందుండవలసిన సంబంధబాంధవ్యములు పోవుచున్నవి. ధర్మభావము నశించిపోయెను. కృత్రిమ నాగరకమునందలి లోపములివి. మానవునకు స్వభావసిద్ధములయిన కోరికలు లేకపోలేదు. అవి పీడితలకై తనివితీరలేదు. యంత్రసహాయముచే పాటుపడవలసియుండేదేగాని దానికి మంచి సామర్థ్యమును కనుపరచుటకు వీలు కలుగుటలేదు. కూలివాడందువలన యంత్రయోగ్యుడైపోయెను. యంత్రములు లేనప్పుడు తనయందు వికసించవలసిన సామర్థ్యము నైపుణ్యమును వికసించుటలేదు. ఆసామర్థ్యము నైపుణ్యము అతనియందు తలయెత్తక నశించిపోవుచున్నది. యంత్రముల సహాయసంపత్తివలన మానవుడు కేవలము జడప్రాయముడైపోవుచుండెను. మానవుడు దగ్గరనుండిన చాలును. సర్వము యంత్రమే చేసిపెట్టును. పనియందు తాను ఆనందము ననుభవించుటకు వీలులేదు. తాను నెరవేర్చుకార్యములందలి లీలా మాగుర్యమును గ్రహింపజాలడు. ధనస్యామిలు పరిశ్రమలవలన కూలియై, దాసులుగచేసివైచుచున్నారు. వీనివలన కూలిలందు

పరివర్తనము కలుగుచున్నది. ఈ విప్లవమువలన కలుగుచున్న పరిస్థితికొనుటకు విద్యాంశులు యత్నించుచున్నారు. మంచి కట్టుదిట్టములను చేసి, స్థితి చక్ర పథము ననుచున్నారు. కొందరు మాన్యంతరము తోచక, నిరాడంబర జీవనమువలనను, ఉన్నత విచారమువలనను ప్రయోజనము కలుగునని తెలుపుచున్నారు. కాని వ్యవహారము చిత్తులతో కూడియున్నది. యంత్రసహాయమువలన పరిశ్రమలు బాగుగ విజృంభించెను. పరిశ్రమవికాసమువలన ఆధునిక నాగరకము, పెరిగెను. కాని యంత్రసహాయమువలన పరిశ్రమలకు కొంతలోపముకలిగెను. ఇప్పుడు మానవులకు దాపరింపనున్న ఆర్థిక వైకల్యము దీని ఫలితమే. దీనిని గురించి ఒకరు తెలిసినసంగతి నిచట నుదహరించుచుంటిమి:— యంత్రములవాడుక యెక్కువగుటవలన ధనవంతులు యంత్రకాలలను పెట్టుచున్నారు. కూలివానిసహాయమునంత అక్రమరేతుండ వస్తువులను చవుకగ తయారుచేయుటకు వీలు కలిగెను. కూలిలకు యెక్కువజీత మిచ్చుటకు వీలు కలుగుచున్నది. యంత్రములలో పనిచేయుటకు తెలివిలేటలతో గూడిన పని నాడుకావలసియున్నాడు. యంత్రకాలలు తలయెత్తుటవలన మామూలుగ ఇండ్లదగ్గర కూర్చుండి సరకులు తయారుచేయుగలవారు పోటీకి నిలువజాలక, వారు తమకులవృత్తులను మానుకొని వేరుజీవనోపాధులను చూచుకొనవలసివచ్చెను. కొందరు తమగ్రామములనే వదిలిపోయివచ్చిరి. అందుచేత పనితనము గలవారు లేకుండపోయిరి. యంత్రకాలలు, అందులో పనిచేయువారు తలయెత్తిరి. పూర్వము గ్రామములలో నన్నివృత్తులు పరిశ్రమలుండెను. ఆపరిశ్రమలిప్పుడడుగంటిపోయెను. పోటీకినిలువలేక ఆగిపోయెను. పెద్దపరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహముకలిగించుటచేతను అవి అంతరించుటకు కారణమయ్యెను. గ్రామములలో కావలసిన వస్తువులను నైనుండి కొనుక్కొనుటకు వచ్చెను. సరకులు గ్రామములలోనే తయారగుచున్నపుడు తమయవసరములనుబట్టి వారు తయారుచేసికొనుచుండిరి. కావలసిన వారిరుద్దిబట్టి అవి తయారగుచుండెను. యంత్రములవలన సరకు ఎక్కువగ తయారైనను, చేతితో తయారైనవానికంటె నాణ్యమైనవి గ నుండుటలేదు. కొనుక్కొనేవారి అందరికి రుచికి తగినట్లుండవు. ధనము వచ్చి యంత్రకాలాధిపతులు విశ్వవంతు లగుటకు తయారుచేయుచుందురు. చవుకగనున్నను, యంత్రకాలలలో తయారైన సరకులు నాణ్యముగ నుండవు. అవి చాలకాలము మన్నులై, సర్వకాల సర్వావస్థలందును యంత్రములలో తయారైన వస్తువులు వాడుచుండుటవలన కొనుక్కొనేవారి రుచికూడ పోవును. పనివాండ్లయందు దుండవలసిన నీతి పోవును. గ్రామమందు కాపుర ముండునప్పుడు కన్నట్లుసంబంధము బాంధవ్యము సహచర్యము ఉండదు. పని వారు విజ్ఞానము నైపుణ్యము పొందుట కవకాశము లుండవు. వారు యంత్రములదగ్గర పని చేయవలెను. వారిని యజమానులు జడప్రాయములగ నాదరింతురు. యంత్రకాలలవలన కలిగిన నష్టములలో ప్రజలకు పనులు దొరకకపోవుట నొకటి. ఇందువలన అల్ల

రులయినా బయలుదేరును లేదా వారు తిండిలేకమాడి చనిపోవుచుండురు. కూలివారు ఆరంభమునుండియు బాధపడుచున్నారు. సరకులు వాడుకొనేవారికి మాత్రము చవుకగ వారకుచుండుటచే ఇబ్బందిలేకపోయెను. ఇప్పుడదియు పోయెను. ఇప్పుడు సరకుల చవుక లేదు. మానవుడున్నతస్థితికి వచ్చుటకు విజ్ఞానము సరము. విజ్ఞానములేని చాకిరి పనులు పట్టు వంటిదే కాని వేరుకాదు. కూలివానిపిల్లలకు విద్యయేర్పాటులు చేయవచ్చును. మంచి ఇండ్లు కట్టించి యివ్వవచ్చును. యజమానులు తమ గుర్రములను, పశువులను చూచినట్లుగ చూచుచుండువరకును వారు బాగుచేయుట భవము. లేబరు సంఘములు పెట్టించినది యుత్తమమే. వారికి విద్యననుగ్రహించుటకు యత్నములు జరుగుచుండుట మంచిదే. వారు ఎక్కువ జీతము పొందుట కవకాశములు కల్పించుచుండుట మంచిదే. కూలిలు యంత్రకాలలో పనిచేయుటకంటె పొలములలో పనిచేయుట ఉత్తమము. ఎవరి గృహపరిశ్రమలు తలయెత్తినగాని దేశము సంస్కృతముకాదు. కావలసినంతవరకు యంత్రములు పెట్టుకొనుటకు మే మభ్యంతరము చెప్పము. ధర్మము నీతిచేతను తరింపజేసినగాని మానవులు బాగుపడలేరు. పూర్వనాగరకపుమాన్యమునందు తరహాపాములు లేదని అనుభవమువలన తెలిసెను. క్రొత్తదేహాయమును మానవతనము మానవునియందు ధర్మ ఆధ్యాత్మికజీవనము తలయెత్తవలయును. అందువలననే సంఘము పునర్నిర్మితము కాగలదు. లోకము రానున్న విప్లవమునుండి తరింపజాలదు. ఆత్మోపలబ్ధివలననే మానవులు కేవలము భగవద్దానాపరతేగాక, తమ ఆత్మవికాసమునకవసరమైన జీవన మలవరచుకొనవలసియుండును. స్వాంతర్మ్యదేరు

అంతర్జాతీయ కార్మికులసభ.
హంబూ, సెప్టెంబరు 5:— లాలా బజబతిరాయగారిపక్షము దేశము నదలుటకు వీలులేదని చెప్పగా, యానద్యారత కార్మికసంఘసభ్యులు హైందవకానన సభాసభ్యులగు యన్. యం. జోషిగారిని భారతప్రతినిధిగా నియమించిరి. చువ్వలూ. బి. పి. వాడియాగారు సలహానిచ్చుటకు వెళ్లుదురు. జోషిచాను వ్వాలుగారలు జీనివాకు బయలుదేరి వెళ్లుదురు.

కలకత్తా బ్రంహ్మచేపనివాండ్లందరు మొన్న హనువారము ఉదయమునుండి సమ్మెకట్టిరి.

వంగదేశపు కాననసభలో శ్రీలకు నియోజితాధికారమును ఇప్పించవలయునను తీర్మానము ఓడిపోయినది.

గన్నవరంబాలాకా కార్మికులు మహాజనసభ సెప్టెంబరు 8, 9, తేదీలలో గన్నవరమునందు హాలానా పునర్ ఆరిమకవి గారి ఆధ్వర్యమున కేంద్ర జరుపబడును. శ్రీయుతే పరం బాలస్మర హ్యుగ్రుప్త, చెరుకువాడ నరసింహం పంతులు, యామినీపూర్ణ తిలకమృగార్లు మున్నగు ప్రసిద్ధవక్తలు దయచేయుదురు. గాన తాలూకా ప్రజలందరు విచ్చేయబ్రాధితులు.

తాలూకా కార్మినిర్వాహకవర్గము నెమ్మదిగా పరిశీలించును. గనుక తాలూకా ప్రజలు అవకాశమును పోగొట్టుకొనకుండురుగాక:— మహామృద్ గాలిలో సాపేజ్, అహ్మదానంధూ ధ్యతుడ.

తియ్యనిమందు
జలమునప్పునది
ఎంతమాత్రము దేహాజులకు
చిరార్థముచేయదు

మలబద్ధమును పోగొట్టును.

మలతహాళము.

మూలవ్యాధిని నివర్తిచేయును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదపాఠశాల
గో. హరిశ్చంద్ర
మూలవ్యాధిని నివర్తిచేయును.
మద్రాస్

ప్రజాస్థులు రూ. ౧౦౦
గో. హరిశ్చంద్ర 3౦౦

అసహాయద్యమప్రచారకులుగా నున్న కల్లూరి సుబ్బారాయలుగారికి హిందూపురం నడక కలెక్టరుగారు 1 మాసము శిక్షనిధించిరి. వీరిని కృష్ణజ్యోత్సామునకు గొనిపోవునపుడు వీరి తల్లిగారును భార్యయు అమితైర్ధ్యముతో వీరిని వీడ్కొలిపినది యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

గంజాంజిల్లా హిరమండల పురంబున గల శ్రీసుజనానుమోదినీ సమాజ, గ్రంథాలయముల అధ్యక్షుల నవమి వార్షికోత్సవములు ఈనెల 27, 28 తేదీలలో (కృష్ణాష్టమి దినమున) అతిథిభవముగా శ్రీ బోధానందభారతీయదాత్యారామ పరమ హంసగురుస్వామివారి యాధిపత్యమున జరిగెను.

కంచియందలి పచ్చపు హైస్కూల్లో ఈసాధార్యములుగా నుండి పనిచాలించుకొనుచుండిన ఏ. కృష్ణమూర్తిరావుగారికి ౪౮ 81 తేదీ సాయంకాలము సభగావించి తత్సారకాలవిద్యార్థులు వీడ్కొలుపుటవలన వారి కర్పించిరి.

విదేశ వార్తలు

కెయిజరు జర్మనీ రాజగునా?

కెయిజరును తిరుగ జర్మనీ చక్రవర్తిగా ప్రకటించుటకై జర్మనీలో బీకనోపునకు పనిచేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈ సంఘమువారు హర్ ఎబ్బర్గరుగారిని చంపినట్లు తెలుచున్నది. బిచ్ న్యూక్లరు అనునొక స్త్రీ శిశుకాలములోనే కెయిజరు జర్మనీ చక్రవర్తి స్థానములకును జోతమును చేప్పినట్లు టాగలటుప్రతికలో ప్రకటించబడినది.

కావారినజమా?

కెయిజరు హాండునుండి తప్పించుకొని వాడుకదారులను ద్వారా జర్మనీ చేరినట్లు ఒక వార్త వ్యాపించినది. ఇది కూడా అయినవారై అనుటకు ఓలులేదు.

రూమ్యాలో యోమము

ఇతర ప్రభుత్వములవారికి కాటక నివారణపు ఏర్పాటులపై ఆధికారముండుట సోవియటు అంగీకరించలేదు. ఆహారపదార్థముల పంచిపెట్టు ఆధికారము సోవియటు ప్రభుత్వమువారికే యుండవలయునని గట్టి పట్టుపట్టిరి. ఈ విషయమై ట్రెయ్యుమెంట్రీక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

సోవియటు ప్రభుత్వమువారి కట్టి ఆధికార మిచ్చుట యుక్తముకాదు. బోల్షివిస్టులకే ఆహారపదార్థముల పంచిపెట్టు ఆధికార మియ్యబడినవో వారు సైనికులకు మాత్రమే ఆహారము పంచిపెట్టి ప్రజలనోట మన్నకొట్టెదరు. ఇతర ప్రభుత్వములవారు సోవియటు ప్రభుత్వమునకు ఋణమియ్యవలయునని కొందరు కోరుచున్నారు. ఇతర దేశముల కియ్యవలసిన అప్పులను ఎగవేసి, అంతర్జాతీయకట్టుబట్టుముల పాటింపక ప్రవర్తింపు ప్రభుత్వమువారు ఇతరులవలన అప్పుపొందకూడదు ఏటివ్యాయము.

అమెరికావారి సహాయము

కాటకనివారణార్థము హూవరు గారి ఆధ్వర్యమున కొక సంఘము స్థాపించబడినది. అమెరికావారు రహస్యచరములను హూవరుగారికి పంపుచున్నారు.

20 లక్షలనుండి మరణించెదరు

ఎంతసహాయము చేసినను 20 లక్షలరక్షియనులు ఆకలిచే మరణించుట నిశ్చయమును ఘోరవార్తను, అమెరికా రెడ్ క్రాసు సంఘపు కమిషనరు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

ప్రతిపట్టణమునందు సహాయస్థులు స్థాపించవలయునని కర్జన్యప్రభువు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

ట్రాన్సుకీ గారి ఉపన్యాసము.

సోవియటు సభలో ఆగస్టు 20 వ తేదీన ట్రాన్సుకీ గారి ట్రాన్సుకీ: రివల్యూషన్ కి రామేనియానుండి భాగ్యము రాకుండ నివ్రతమండి వారు పనిచేయుచున్నారు. రివల్యూషన్ మధికముగ నున్నది. భాగ్యధన సమృద్ధిల ఇతర రాష్ట్రములు సహాయము చేయుటకు బదులు నోటిమాటలతో కాటకరణము గావించుచున్నవి. రివల్యూషనులు స్వయంసహాయముమీదనే ఆధారపడి యుండవలెను.

ఎంతధనము కావలెను?

ఆకలిచే కృశించువారి కొక్కొక్కరికి దినమునకు పానునొట్టో ఇచ్చినవో దినమునకు 10 లక్షల గాలియ్ ఖర్చుఅగునని తెలియుచున్నది.

వై లీషియా సమస్య

రెడ్డియం, వై నా, బ్రేజిలు, స్పెయిను ప్రతినిధులు వై లీషియా సమస్య ప్రభువునకు పరిష్కరించునట్లు నానాజాతి సమితివారు తీర్మానించిరి. అనంతరమైనవో వై లీషియా, జర్మనీ వేశములయనంపరించుటకే ప్రతినిధుల కధికార మియ్యబడినది.

నిరుద్యోగ సమస్య

ఇంగ్లాండున నిరుద్యోగ సమస్య మిగుల తీవ్రముగ నున్నది. ఈ సమస్య పరిష్కరించుటకై మునిసిపాలిటీలు పన్నులను అధికముగ విధించి ఆ ప్రదేశమునందు నిరుద్యోగులకు తగు సహాయ మొనగవలయునని ప్రభుత్వమువారు తీర్పు వొసంగిరి.

లీదమునిసిపాలిటీలు కొన్ని యీ ఏర్పాటుపట్ల భిన్నాభిప్రాయము కనుపరచినవి. ఇప్పటిపన్నులు అధికముగ నున్నందున నిరుద్యోగులకు సహాయముచేయుటకు వేరుగ పన్ను విధించుటకు వీలులేదని పాప్లరు పట్టణపు మునిసిపలు కొన్నిలక్ష తీర్మానించిరి. అందుచే 22 మునిసిపలు కౌన్సిలర్లను అరెస్టు చేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు తీర్పు వొసంగిరి. ఈనెల 1 వ తేదీ 9 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. పాప్లరు పట్టణపు ప్రజలు, సార్వత్రిక నిరీక్ష

మనలించించి మునిసిపలు పన్నుల చెల్లించకూడదని ఆరెస్టు చేయబడినవారిలో నొక ధగు ఆల్బరుమానుస్కరు ప్రజలను ప్రోత్సహించుచిరి.

వామింగులకు మహాసభ.

ఇంగ్లాండునకు 4, అమెరికాకు 2, జపానుకు 2, ఈ దామాషా ప్రకారము యీ రాష్ట్రముల నాకల సంఖ్య యుండవలయునని వామింగులకు మహాసభలో తీర్మానింప బడునను వదంతి జపానులో ప్రచురియున్నది.

కెయిజో నందు స్పెయిను ప్రభుత్వపు ముఖ్యపట్టణ మగు మెలిల్లా ను తిరుగుజాబోగర్లను హూరులు ఆక్రమించి నట్లు తెలియుచున్నది. మెలిల్లా పట్టణము ఎదుట 9 వ తేదీన 12 గంటలకాలము ఘోరయుద్ధము జరిగినట్లు తెలియుచున్నది.

బ్రిటిష్ వారు తయారుచేయబడిన రంగులు కొన్నిటిని జర్మనీవారు తయారుచేయవలరు. ఇట్టి రంగులు తయారుచేయు, జర్మనువర్తకులు ఒక సంఘముగ చేరి, పట్టువస్త్రములకు వేయ రంగుల ధరలను నూడింతలు పెంచెరి. ఇందుచే యుద్ధమునకు ముందుకన్న ఈ రంగులధర ఇప్పుడు 12 అధికముగ యున్నది.

జపానుయువరా జగు డిన్నహీర్ హిటో గారు తమవర్తకులను ముగించి యిక 4 వ తేదీన టోక్యోయొచ్చెరి.

బర్లంలాండు సమస్యపట్ల సమర్థులందఱి మునుపించి హంగరీవారు ప్రవర్తించవలయునని మిత్రమండలివారు హంగరీ ప్రభుత్వమువారికి తెలియపరచిరి.

ఈనెల 1 వ తేదీన అమెరికాలో ప్రత్తి వెల 100 పాయింట్లవరకు తగ్గినది.

సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ నుండి ఇంగ్లాండులో విన్సీకం ట్రోలు తీసివేయబడినది. కంట్లోలు తీసివేసినను ధరలు అధికము చేయకూడదని తీర్మానింపబడినది. విన్సీ బుడ్డి 12 పిలింగులు ఆరు పిలిలకు అమ్మబడును.

భారతీయుల ఆస్తియములు

శ్రీనివాసరాస్త్రిగారి ఆధిప్తాయములు ప్రాన్సువందలి 'పెటిటుపరిసియెక్' పత్రిక ప్రతినిధిలో రైటుచేసినయులు. డి. యస్. శ్రీనివాసరాస్త్రిగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—

భారతదేశమునం దకాంతియున్న దని సామాన్యసభవల్ల రూఢిఅయినది. భారతీయులనుగురించి ముచ్చటించుచు సాన్స్ భామును 'స్వరాజ్య' మనమాట ఉపయోగించెను. ఇందుచే భారతీయుల ఆస్తియములపట్ల సార్వభౌమునికీల సానుభూతి వికసమగుచున్నది. ఈ సానుభూతి కేవలము మాటలతో అంతయెంత క్రియారూపముగ పరిణమించు నని నమ్ముచున్నాను.

సామాన్యసభలో గొప్పసమస్యలు పరిష్కరింపబడినవి. ప్రతినిధియమునందును దొమినియను మంత్రులతోపాటు భారతీయప్రతినిధుల ఆధిప్తాయములకూడ పుచ్చుకొనబడినది. భారతీయుల ఆస్తియములు హక్కులపట్ల మంత్రులు గౌరవము చూపించుచుండిరి.

ఆఫ్నిస్థానము

గ్రేటుబ్రిటన్ ప్రభుత్వముల సంశ్లిషయత్నములు భగ్నమైనవనవారయం దెట్టి ఆధారము లేదని ఇండియా ఆఫీసువారు ప్రకటించుచున్నారు.

నూజివీడు కేసులు (సవరణలు)

30-8-21 తారీఖున మీ దినపత్రికయందు ప్రచురించిన నూజివీడు కేసులు అనువాదమునందున్న కొన్ని సంగతులు అవృతములు. పోలీసు అస్సాబ్లీ కేసునందున్న సాహెబును సాతు లెవనియడుగగా, ముగ్గురు సాజులున్నారనియు 1 అల్లా, 2 మారులు, 3 మేజిస్ట్రేటుగారి ఆత్యయే సాక్షియనియు నుడిపినాడు.

ఈ కేసునందు గమిల్ల ముసలమ్మ గారి రంగయ్యగారు గాని లేరు. వారున్న కేసునందు కిత్తును పొందలేదు. రంగయ్యగారికి మూడు నెలలు, ముసలమ్మకు ఒక నెల కిత్తునంగిలి ముసలమ్మకు తమ్మకవేతి విధించుటచే విచారముగానుండుట యిది అన్వతములు అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్రమండల గ్రామోద్యోగుల తృప్తియహాసభ సెప్టెంబరు 11-12 తేదీలను కొన్ని అనివార్యమైన యిబ్బందులచే జరుపబడదు. తేదీలు ముందునిర్ణయించి తెలుపబడును.

మహాసభనులుబట్టలు:— ఆంధ్రదేశములో తయారైన 3 మహాసభనులుబట్టలు ఆసులు ధరలకు ఏలాటిలాభము లేకయే నారాయణమొదలిపిధి సెంబరు 17 గృహమందు అమ్మబడును. ప్రస్తుతము కొద్దిప్రామాత్రమే యున్నందున శిశుముగ వచ్చినగాని దొరకుట దుర్లభము. కోటు, వర్తగుడ్డలును, చుప్పట్లును మాత్రమే ఇవ్వబడునని:—గో. వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం.

“అమృత తివిష్యత్ ఫలదర్శిని”

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి వుపయోగకరము. ఇది యాచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అవునవలెను, సుఖాధిమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. గొప్ప శక్తిపై కేటలును బొంగును. నెల 1 రూ. ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జి గారగు అశ్వీ వాగాయణరావు. పంతులు డి. ఏ. డి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. “రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ తివిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషము కలిగించునని నా నిశ్చయము.” పుస్తకములు కలయువారు యీ దిగుర చిరువామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము. చోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా 2468

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ ఆపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృద్ధి హస్తలాఘనము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, భూతలైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకేక తమాసాల విచిత్ర విసోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టను పుట్టించుట, కీచముతో గుమాధియగుట, కరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజముఎత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమున చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజర్ జే. యెగల గని గ్యారండ్లి యిచ్చుచున్నాడు. దీనినెల రూ 4-0-0 అ. (2118-888) పి. ఆర్. జవార్దనం వాయుడు, బంగళా. (గుంటూరు జిల్లా

ఆంధ్ర (957) సంస్కృత గ్రంథములు వికోరియా డిపో, మైలాపూరు - మద్రాసు. మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

బలహీనుల పాలిటి కల్పవృక్షము- వీర్యవృద్ధి నిరాశమును కలిగించుటలో అస్సంత్రము ముందు. మేనామవికాగ, కుత్సనక్షత్రము, ఆలిమూర్తిము, కాన్లులాగుట మొదలగు వాటిని చూచి మంచులమును కాంటిని, వీర్యవృద్ధి విశంతాన ప్రాప్తికి కలగండు వల్లప్రసాదము:— 2 దెప్పిలు బాబులు, 10 తునులు డెప్పిరు 1-4-0 వి. 2. ఛార్జి 0-6-0. పి. శి. ఏ. అందుకంటే అయుర్వేద సమాజం వారిదే, నెల్లూరు, జిల్లా.

మలయ చందనము గనేరియం ఈ నూతనగ్రంథము దురాచితము. తద్వలన తమ శిశుకారితో ముగిలు ఎటువై, కేలాపు, బచ్చ, ఇత మహానువిధముల నాగశాసమును మూడు ఛాటలూ నూర్చును. స్త్రీలకు ముత్యకాండలతో మూడు బిరిలావోధిగిరి. తప్ప 2-2 విల 2-4 1 చిలకీ (మలయచందనమున కలహాసము) ఛోప్ప 3-0-0 1251 ఋతుశోభక ఋతుశాల మున్నగు గర్భాశయ శోషములకు శోగట్టి శంతానము నొసంగు చింతామణి. డబ్బా 2-0-0 వీ యూషము కాశీ, టి, కోకొలకు బడులు. మంచి మహాసన గుణము గల ఆయుర్వేదయోగము. డబ్బా 0-12-0 గంధర్వభార్గవీ, రామవరం, (గోదావరి)

ఆంధ్ర పత్రిక

1921-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 7-వ తేది

బుధవారము

సిద్ధాంతాలు

సిద్ధాంతాల్ గూడిన స్టేటుకొన్నింటి సభయందును హైందవ శాసనసభయందును, మావీళ్ తిరుగుబాటునుకూర్చిన తీర్మానము విచారణకు వచ్చెను. రెండు సభలయందును శాసనసభ్యులు అధికారపక్షమును సమర్థించుటకే పాటుబడిరి గాని, సంపర్కముల గనుగొని భావికర్తవ్య మెట్టి యో నిర్ణయించుటకు బూనుకొనలేదు. మల బాగులో గలిగిన యావద్రవము, భారతదేశస్థితికి చిన్నామా గాదని రాజకృతినిధి వలికియుండెను. గాంధీ, మోతాలీ గార్లు, మావీళ్లల అల్లరులను ఖండించియుండిరి. అవి నిరాకరణోద్యమఫలితము గాదని, మోతాలీగారు స్పష్టపరిచిరి. ఉద్యమపు క్రధాసనాయకులు మలబాగులో బనిచేసియుండ లేదని వీరు తెలిపియుండిరి. ఇట్టి స్థితిలో సయితము, శాసనసభలయందలి అధికారసభ్యులలోను అసభికారసభ్యులలోను కొందరు నిరాకరణోద్యమ మునకును, మలబాగు గడచిపోకుండు ముడిబెట్ట ప్రయత్నించుట విచిత్రముగ దోచక మానదు. ఏదియో నెరవేరిన, జాతీయోద్యమమును ఖండింప బూనుకొనవారికి, ఏది తలస్థించినను దానిని తమ పాదమున కాధారముగ గైకొనుట యభ్యాస మగుచున్నది. నిరాకరణోద్యమ వ్యాపకము వలననే మలబాగు మండల మంతకాలమునుండి యు శాంతివహించియున్నది. నిర్బంధములు విర తిముగ నున్నపుడు సయితము శాంతి నిలిచినది. అట్టిసమయము కనిపెట్టి, భామనుగానిని ఆమండలమునుండి మార్పుజేసి, సామ్యమార్గము నవలం బించి, దండనాధానమును విరమించి యున్నచో, క్రస్తుత కల్లోలస్థితికి బీజములు లేకుండెడివి. ఆ సంగతిని గ్రహించి అశాంతికి గల మూలకారణ మాలను తొలగించుట యావశ్యకమని శాసన సభ్యులు ప్రతిపాదించి యున్నచో, అధికారులకు నిష్కృతి కొలవర తెరకవడెడిది.

మలబాగు గడచిపోయి మరణించినవారి సంఖ్యను ఫర్ విలియం విశ్లేషణగారు నిశ్చయ ముగ చెలువజాలకపోయిరి. కాని పుత్తుకూరుగ్రామ మువద్ద నాల్గువందలమంది చనిపోయారనియు, ప్రతి కలవృత్తాంతము ప్రకారము మొత్తముమీద వేయిమంది చనిపోయిరిని తెలియుచున్నదనియు స్టేటుకొన్నింటిలో నుడిచిరి. ఈసంఖ్యలు మిగుల విషాదజనకముగ నుండికమానవు. ఇంతటి ఘోర వర్ణనసానుమోదు కారణ మమయియున్నచో, ప్రభుత్వసభ్యు డగు ఫర్ విలియం విశ్లేషణగారి యుపన్యాసమునందు సుదృఢకడలేదు. సహాయ నిరాకరణోద్యమముతో మోచకాలకు సానుభూతి లేదనియు, గాంధీయవల వారికి లక్ష్యములేదనియు, విశ్లేషణగారి రోకచోట వివరించిరి. వేరొకచోట, కిలాఫాత్ అందోళనావకటబోధకల మూలముననే యట్టిదుస్థితిచేరెననివినరించిరి. కిలాఫాత్ యద్య మనాయకులుగూడ దౌర్జన్యరహిత నిరాకరణ మునే సాధించుచున్నారు. అందుచే నిరాకరణోద్యమమునకును మలబాగు విషాదమునకును సంబం

ధము గలదని చెప్ప వీలులేదు. విశ్లేషణగారి యూహలను జతజేర్చిచూచినచో, వేరొకకారణము గలదని యూహించవచ్చును. ఇంతటి తీవ్రస్థితి ఏర్పడునని ప్రభుత్వమువారు తలచియుండలేదని విశ్లేషణగారి రంగీకరించిరి. స్టేటుకొన్నింటిలో, మలబాగు కల్లోలమునూర్చి తీర్మాన మువపాదించిన జాదాభాయిగారు తుదకు దాని నువసంహరించికొనిరి. హైందవ శాసనసభలో, టి. రంగాచార్యులగారి విషయమును గురించి ముచ్చటించి గాఢ, తీర్మానము వోటునకురాకుండనే నిలచి పోయెను. కలవల్ గిడ్డిగా రీ తీర్మానమందర్భమున గాంధీ యుద్యమమును కనిపిచి రిట్టిరీ. వీరివలె ఫర్. ఉమర్ హాయత్ ఖానుగారు స్టేటుకొన్నింటిలో ముచ్చటించుచు, అందోళనావకటలను వరిమార్చవలయు నని నొచ్చురించిరి. ఇట్టివారల ప్రలాపములను ఖండించిన సభ్యులు గొందరు లేకపోలేదు.

మలబాగు మండలమున అల్లరులకు పాల్పడినవారు తగినశిక్షను పొందుచునేయున్నారు. అట్టి వారియెడ నెవరును కనికరము జూపుటలేదు. దౌర్జన్య మతికయించినకొలదియు చేతకమాభివృద్ధికి నవ్వము గలుగునని జాతీయవాదులకన్న నెక్కుడు బాగుగను రైరింగినవారినికరులేరు. కాని ముందు జేయవలసినదని ఏమి? దేశమునందుగల అశాంతిని తొలగించుట ఎటులు? ప్రజల నెటుల సంతృప్తిపరుకవలయును? వారి మనోభీష్టములను వీరిన సఫలపరువవలయును? ఈప్రశ్నలన్నీటిని విచారించుట కింకను తరుణము రాలేదని తలచుట అసభ్యము. సిద్ధాంతభలలో నీ విషయమును బాగుగ చర్చించి నిర్ణయించియుండవలసినది. ఆపని గావించకుండ నితరవిషయముల నన్నిటిని చర్చించినను, లాభముండదు. శాసనసభలలో మరి యొక విశేషము గనుపించుచున్నది. అధికారుల వలె, అసభికారసభ్యులను స్వతంత్రాభిప్రాయములను తెలిపెడివారిని సహించక, వారిపై చెలరేగుట వింతగనున్నది. సంస్కరణములకు బూర్వ మిట్టి అసహనభావ మంతగగనుచుండెడికాదు. ఒక మూల మోచకాలకల్లోలము, వేరొకమూల ఆర్థిక దుస్థితి ప్రబలియుండగ, ఇదియంతయు తొలగి దేశమునకుస్వరాజ్యసౌఖ్యము కలిగినవీమృతగాని ప్రజలుసంతోషభరితులై యుండజాలరు. ప్రజలుసంతోషముగ కాలము గడుపుచున్నపుడే వేల్పు యువరాజుగారికి హృదయపూర్వకముగ స్వాగత మొసగి యుత్సవాదులలో పాల్గొనగలరు. అటులకాక, వాడు దుఃఖములో నున్నపుడు, అట్టివనికి బూనుకొనబుద్ధి పొడమకుండుటలో వింత ఎద్దియు లేదు.

వేల్పుయువరాజుగారి రాజ్యసూక్ష్మ హైందవ శాసనసభలో డాక్టరు గవరుగారికి తీర్మానమును ప్రతిపాదించియుండ, అగ్నిహోత్ర యను నొక సభ్యుడు దేశమునందు గల ఆర్థిక రాజకీయ పరిస్థితుల కారణముచే తీర్మానమునకు ప్రతికూలభావము గనుబజచెను. తీర్మానము గూర్చియైనను, శాసనసభలో ఏకీభావముండవలసిన యవసరము గనుపింపదు. ప్రతిసభ్యుకను వాక్పాత్రంత్ర్యము గలదు. అగ్నిహోత్రుగారు తమ యభిప్రాయమును తెలిపినవెంటనే, అన్ని మూలలనుండియు సభ్యులు లేచి వారిని బలుభంగుల దూషించసాగిరి. యువరాజునకు స్వాగత మొసగ నిష్టములేనివారు భారతీయులు గారని, మాంధీరురాజుగారు వలికిరి. రాజభక్తిగూర్చి చేసిన ప్రమాణమునకు అగ్నిహోత్రుగారు భిన్నముగ నుడివరిచి మజందారుగారు నుడివరి. వ్యతిరేకాభిప్రాయమును ఉపసంహరించుకొనవలెను, లేదా వారు సహాయనిరాకరణవాదులతో శర

వలె నని ప్రాఫెసరు సహానిగారు ముందరించిరి. డాక్టరు నెహ్రూగారు తమ కోపమును వట్టజాలక, అగ్నిహోత్రుగారిభావములు రాజభక్తికి విరుద్ధములని చెలువగ, మిగిలినసభ్యులతోబాటు తమకును రాజభక్తికలదనియు, ప్రజలలో నధిక సంఖ్యాకులు తీర్మానాంతములకు వ్యతిరేకముగ నుండుటచే వారిభావమును తాము తెలిపితిమనియు అగ్నిహోత్రుగారు బదులుచెప్పిరి. ప్రజాభిప్రాయమును శాసనసభలు వ్యక్తీకరించుట లేదను సంగతిని, అగ్నిహోత్రుగారి కింకను గ్రహింపలేదు గాబోలు! అవిషయ మటుండ, యువరాజుగారున మునకు ప్రస్తుతకాలము అనుకూలముగాదని తెలుపుట రాజభక్తి తెలుల విరుద్ధమో గోచరింపకున్నది. యువరాజుగారు వెనుకనే రావలసియుండ, వారి రాక కొన్ని కారణముచే నపుడు నిలిచిపోయెను. వారికిబరులుగ శాసనసభలకు తెరుచుటకు కన్నాటుప్రభువుగా రంపబడిరి.

వారిచే తెరువబడిన శాసనసభలు బహిష్కరింపబడినవి. పిమ్మట ప్రజలకు సంతృప్తిగలిగించెడి మార్పు లెవ్వియు కావించబడలేదు. ప్రజల కంతయూత్రము సంతృప్తిగలుగని ఈ సమయమున వేల్పుయువరాజుగారి రాక నింత త్వరలో నేర్పాటు జేయుటకు తగిన కారణ ముండవలెను. యువరాజుగారు వచ్చుచో కల సంతృప్త స్వగరిపాలనాస్థాపన ప్రయత్నముల నేర్పాటుజేయుచో, ప్రజలలో సంతృప్తిప్రబలును. యువరాజుగారికి అధికారులు సన్మానమునేర్పాటు జేయుటకుబరులు, ప్రజలే అందుకుపూనుకొనెదరు. వారికిసమర్పించెడి విజ్ఞాపనపత్రములో భారతీయో శయములనువివరింపవలయునని, డాక్టరుగవరుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమునందు గలదు. ఆమాటలను తొలగించవలయు నని రంగాచార్యులగారు సవరణ సుచపాదించగ, గవరుగా రాసవరణ సంగీకరించిరి. ఆసవరణయే లేనిచో, వేల్పుయువరాజుగారికి విజ్ఞాపనము నొసగునూచనను ప్రభుత్వము వారు మొదలంబ ప్రతిఘటించియుండెడివారని, విశ్లేషణగారు వలికిరి. ఇందునుబట్టి, ప్రభుత్వము వారు సయితము ఇట్టివిషయములలో పాధక బాధకముల నాలోచించెదరని స్పష్టమగుచున్నది. అగ్నిహోత్రుగారు సయితము, ప్రజాభిప్రాయమును కనిపెట్టి సందర్భములకు తెలువగ, మిగిలినసభ్యులు వారి సలహాను నమ్ముకొనో, పరిశీలించుటకు మారుగ, వాని నిందల పాల్పేముట యనుచితము. శాసనసభలలో ప్రజాభిలాషలను వెల్లడించుటకుగాని, వానిని సఫలముగావించుటకుగాని తగిన యవకాశము లేదని, నానాటికి గోచించుచున్నది. సంస్కరణములపై విశ్వాసముంచక, స్వరాజ్యాశయముమీదనే దృష్టిని నిగుడించుటచే, కాంగ్రెసుసభ ప్రజలలో నూతనోత్సాహమును జనింపజేసెను. ఆయత్నాహము త్వరలో ఫలప్రదమగుచో, దేశదుర్భక బాయును. శాసనసభలు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రతిఫలించజేయును. దేశభక్తికిని రాజభక్తికిని గడుపించెడి యంతరము తొలగి పోవును. రెండికిని సంయోగము కుదురును. ప్రజేచ్ఛ నిర్విఘ్నముగ కొనసాగును.

మాన్సింగుపాస్త్రుపత్రికభితి

మాన్సింగుపాస్త్రుపత్రిక కిప్పుడు సందు దొరకినది. హిందూదేశము చెడిపోయెనని ఈ పత్రిక ఉద్ఘోషించుచున్నది. ప్రభుత్వమునందే, కార్యల్యత ఏర్పడనట. ఇండియా పభుత్వము ఏమియు జేయుటకు దోచక, మాంటానాగారి యుత్తరువుల కొరకు వేచియుండునట. గవర్నరులు తమ

సెల్లూరు ప్రచారకులు ఆంధ్రదేశమందలి హిందీపరిజ్ఞా-
 కేంద్రములను వ్రాముచు ప్రమాదమును గుడివాడను విడిచిరి.
 హిందీవిద్యార్థుల సౌకర్యమునకై గుడివాడలోకూడ సెల్లూరు
 కిరణ కేంద్ర పరిమళజలపునట్లా నిర్వహించితిమి:—శిష్యుకాశ్రీ:
 హిందీ ప్రచారకుడు.

విధ్వంసక న్యాయము.

గాంధీ మహాత్ముడు.

ఆంధ్రానుగారు మనస్సుకరగునటుల వ్రాసిన యీక్రింది యుద్ధమును చదువరులకు నివేదించుచున్నాను :

"విదేశకర్తృత్వములను వీడవారి సాహాయ్యమునకు తగుల జేయుచుండిన నాకు తెలియును కాని విారు పారవడితి రని నాకు భ్రష్టమయ్యెను. విదేశకర్తృత్వముల సంపూర్ణముగ అధికము నుకొన జూపినందులకు మిగుల జయము గాంచగలిగితి రని యుద్ధములలో నేయబడిన బట్టల భరలు మోచి వీడవారు పొడవయిన నాకు తోచుచున్నది. 'విదేశ' పదమునందు జాతి ద్వేషమును పురికొల్పుటకు ఆనకాశము నూర్చుముగ గలదు. ఈ భావమును పోషించుటకు మాకుగ ప్రతినిధిత్వములు యావశ్యకమని గానురాను నాకు కన్పట్టుచున్నది. బ్రహ్మాండమైన కాని అందరి నున్నితమైన బట్టలను మిగుల పుష్కలముగ విధ్వంసించి యు వార్త నామనస్సునకు మిక్కిలి యావేశము గలిగించెను. మనస్సును కేవలము భారతము వంశ్యులైవలెనే చునము రికవించు చక్కని ప్రపంచమునే మఱచి చివరకు ప్రాత నిశ్చయమైన స్వాతంత్ర్యమున బాధియతయందు లీనమై పోవుచు మేమో యను సంకేపము గలుగుచున్నది. ఆలావైక, నేడు యూరోపియనులు చేసినందు యిహుంతముగ తప్పించుకొన ప్రయత్నించుచున్నాం, ఆ దౌష్ట్యమును మన మాహ్యవించినవారి మనసునకు. కాని నేను వాదమునకు పూను కొనజాలను. విధ్వంసకవార్తను కలవరపడచిన దని నేను నురల చెప్పుచుంటిని. ఈకార్యమున దౌర్జన్యమున కడమిచ్చుచున్నట్లు నాకుగపడెనది. అయినను మిగుల దౌర్జన్యమును సహించుట నాకు తెలియును. ఈ విదేశకర్తృత్వమున మొక భర్త కాత్మసూత్రముగ నెంచుట నా కిష్టముగ నుండలేదు.

శ్రీరామకుండు, గంగాయి భగి అప్పువ్యర్థ జాత్యహంకారము పడుపునము మున్నగు నీతిబాహ్యమైన విషయములను విచ్చిన్నము నేయుటకు మిగుల కావించుచుండిన ప్రయత్నములు నన్ను మిక్కిలి సమ్మోహింప జేసినవి. విదేశకర్తృత్వములను వాసులచానులుగ తగులజేయుట, వానిని ధరించిన మహాపాతకము గలుగునని ప్రజలకు బోధించుట, తనతోడి శ్రీపురుషులు తయారుచేసిన గొప్ప పనులను అగ్నిహోత్రుని కావంతిగ కొన గుట, మున్నగు కార్యములు నాకేలాటి విపరీతభావములను గల్గించునదియను మిగుల స్పష్టపఱచబాలను. పూర్వము పారశీలు "నీకన్న నేను పవిత్రుడను" అనుకొనుచుండిన యాభావము గల్గించునేమో యను సందియము నన్ను బాధించుచుండుటచే, విారు నాగొనగిన కద్దరును ధరించుటకు నే నిప్పుడు భయపడుచుంటిని. ఇట్టిభయము నా కిదివఱకు గలిగి యుండలేదు.

"మిత్రకార్యము లెప్పుడేని నాకాయాసము గలిగించినపుడు నేను మొఱపెట్టుకొందు నని మిగుల తెలిసియున్నది. ఈనా కర్థము నన్ను కలవరజేటికొనినది.

"మిత్రాధిపత్య పరమాధ్యక్షమును చక్కగ గ్రహించితినున రలంపుతో యిందు వెంట బంపిన మాదరక రిప్రూవ్యాసముల వ్రాసి తిని. మిరిపప్పుడు క్రూరముగను, విపరీతముగను నేదో నేయుచుంటిరని నాకు తోచినందున నానునస్సు గగ్గోలు వెట్టుచున్నది. మియుద్దేశమేమో దయచేసి వివరపఱపుడి. దహనమునూర్చి మిగుల యుగంధియాల వ్రాసినవ్యాసములు నన్నించుచేరి తృప్తిపఱచలేదు."

నేనుచేసిన కార్యము లెప్పుడేని తమకు సంకృప్తిగలిగింపని యెడల ఆంధ్రానుగారు నాప్రకృత్యమును బడయటకు పూర్వమే ఉత్తరములను నావై కరిపించురు. కావున ఈయుత్తరములాటివానితో మెదటిదిగాదు. ప్రేమ ప్రేమతో సంభాషించుచున్నది. కాని వాదము గాదు. విదేశకర్తృత్వదహనవిషయము నందుకూడ ప్రేమపూరితమైన సంవాదమే యగువలెనున్నది.

ఆంధ్రానుగారు ప్రేమతో పూరించిన యభిప్రాయములనే ఆంధ్రానుగారు, నీచముగను పలువురువ్రాసిరి. ఆంధ్రానుగారు వాక్యములు ప్రేమ, విపాదము కలిగియుండుటచే వానికన్నిటికిని ససాకల్యముగ సమాధాన మిచ్చుచుంటిని. స్వరాజ్యమును సర్వకర్మరాజ్యప్రాప్తికి అవసరమైన దౌర్జన్యరాహిత్యమునకు ఆంధ్రానుగారి యుత్తర మొక గొప్ప నిదర్శనము.

సరి, యొక ముఖ్యవిషయమునకు వత్తము. దహనావశ్యకతకునూర్చి నానునస్సు మునుపటివలెనే దృఢముగ నున్నది. ను స్కాగ్రమునందు జాతిభావమును గూర్చిన యుపదేశ మేమియు లేదు. భుక్షసమయములందు సయితము పరిచయస్థులతోను, మిత్రులతోను ఆలాగుననే ప్రవర్తించుచుండును. మిత్రులయం

దును విరోధిలయందును సమానముగనే నుండవలయును. ఈనా విశ్వాసమే మిత్రులను పలుమారు కలవరజేట్టుచుండును.

నా ప్రేయమిత్రుని కొకనికి నాకును అనవరతము మనఃస్ఫూర్తిలకు కారణముగనుండిన దివ్యమగు కంటియద్వయములను ఒక పుడు సముద్రము పాలు చేసి తిని. ఆ తడు నెండట వెనుకాడెను గాని, తన కుచితముగ నొక మిత్రుడొకరి యుండి నట్టి విలువ గలవస్తు వైనను, విధ్వంసక న్యాయమును అతడు తరువాత గ్రహించెను. ఒకరి వైతిక జీవమునకు అడ్డపడునట్టి వస్తువులను— ఎంత విలువయైన వైనను సరియే, వెంటనే యాలాచింపక ధ్వంసముచేయవలెనని యనుభవమువలన మనకు తెలియుచున్నది. దుర్బీతివలన సంపాదించబడిన దని తెలిసిన, ఎంత విలువగల కులభవమువైనను అగ్ని హోత్రునికొనగుట యొకపవిత్రకార్యమే గదా! యోగమునందు నాకును నా మనోదయితకును భేదాభిప్రాయమును కలిగించిన ప్రేయమిత్రుడెయియులను తుత్తుని నియలజేసిన విషయము నాకు బాగుగ జ్ఞానము గలదు. అకడి యములు నాభార్యకు ఆమె తల్లిగారు శ్రీతిపూర్వముగ నొసగి నట్లు నాకు జ్ఞాపకము. ఇది ద్వేషమువలన గాకను ప్రేమవలనని నెఱ్ఱె-పట్టుకును ప్రేమవలననే చేసితినిని నాయావయస్సునందు తెలిసికొనుచున్నాను.

విధ్వంసక న్యాయమునన్ని విదేశకర్తృత్వల కన్వయింప జేసిన అప్పడది జాతిద్వేషమున కవకాశ మిచ్చునట్టిదిగను, క్రూరముగ నుండును. ఈనూత్రము విదేశకర్తృత్వములన్నిటికిని అన్వయించుచున్నది. ఇంగ్లీషు లీవరు గడియారములను జపానువారి తకుకు తెకుకులను అన్నిటిని ఆవల ద్రోయవలె నని నేను కోరలేదు. జాగ్రత్తగాను, ప్రయాసతోను చేయబడినను యూరోపువద్దము నిచ్చుటికి తెప్పించుకొనుట నాకు నిష్కర్ష గనిష్టము లేదు. వైతాను బహునూర్చుముగ వలననే సులభముగ కృత్రిమపా యముల బన్నును.

నేడు భారతీయులు జాతిభావముతోనున్నారు. ప్రజల యావేశమును నియంజింపుటకు చాలకష్టమున నున్నది. తమ దౌర్బల్యమును జూపుట ప్రపాయములు తెలియనందున జన సామాన్యము ద్వేషము గలిగియున్నది. నే నీద్వేషమును మనుష్యులనుండి వస్తువులవైక బంపుచున్నాను.

విదేశకర్తృత్వమేమో పారశీకత్వమును దాదిద్ర్యమును, ఆత్మగౌరవ వివాదమును తెచ్చివెట్టికొని, కాధియావాదులొని యనేక నేతగాంధ్రు తమవృత్తులు వశించినందున బొంబయి మునిసిపాలిటీలో కొంతకాలము క్రిందట ఉద్బుధుడగు చేరి. ఈ నేతగాంధ్రు నీతి మిక్కిలి దుగ్ధర మయ్యెను. అనేకమంది లిద్దల గోల్పోయిరి. నీతిగోల్పోయిరి తమ భార్యలు కూతులు గౌరవము కోల్పోవు చుండ నన్నులార మాచుట తలపించెను. గుజరాతు శ్రీమంతులు యింటియందు తన జీవనోపాయము లేక రస్తాలు బాగుచేయుపనిలో ప్రవేశించి గౌరవము గోల్పోవుట తలపించెను. పంజాబులోని నేతగాంధ్రు అనుభవజ్ఞులు నిపుణులు వృత్తినిగాంచుకొన జాలక ఆయుధములైకొని, తమ యధికారుల యాజ్ఞ ననుసరించి నిరుపరాధు లగు అరబ్బులను చంపి ఉడరపోవణము గావించుకొనిరి. మోసపోయి కూలికి పనిచేయుచుండిన వారిని హంతకొద్దోగమునుండి తప్పించుట దుర్లభమైనకార్యము. పూర్వ మొకప్పుడు గౌరవప్రథముగ నుండిన వృత్తి నే డీ సారెవారికి అవమానకరముగ గనబడుచున్నది. పూర్వము ప్రసిద్ధిజేడి యుండిన సబ్బమును తయారు జేసిన డక్కాసారెవారు అపకీర్తిపాలయిరి చెప్పటకు వీలులేదు.

విదేశకర్తృత్వములను స్పృశించుట పాతకమని నేను తలంచిన, యొకయాశ్చర్యమే! అజ్ఞానవాదీతో నుండు దుర్బులకు పంచభక్త్యులవచ్చుములను స్పృశించుట యొక దుష్కార్యము గాదా! అతడు వానిని విధ్వంసము నేయవలెను; లేదా మరి యొకరి కొనగవలెను. వ్యాధిచే నా కుమారు డొకడు మంచము చట్టియుండి నపుడు మంచి యాహారపదార్థములను వానివద్దయించెదదని తలంపెను. అతనకీపదార్థముల భుజింప గోరకయుండును కాని భుజింపరాదు. వానిని నేను సుఖముగ తినగలిగియుండి నను అచెడ్డతలంపునుండి వానిమనస్సును మరలించుటై అతని యెదుటనే అనవులను విధ్వంసము చేయెదను. అట్లుచేసినచో

భుజింపవలెననెడి కోరిక యనర్థకమని చక్కగ నతనికి గ్రాహ్యమగును.

వైతికముగ విదేశకర్తృత్వవిధ్వంసము సమృత మైనచో, స్వదేశకర్తృత్వముల భరలు మోచుగునను విషయము మనల నాం దోళనపఱుపగూడదు. విధ్వంసము అతిసుకరముగను శీఘ్రముగను ఉత్పత్తిమార్గముల నన్వేషించుటకు సాయకారి యగును. శీఘ్రవిధ్వంసమువలన భారతము మత్తుతుండి మేల్కొలుగును. కనక ప్రభునుగూర్చి 1905 వ సంవత్సరమునందు ఆసాము గజెటియరు కర్త యగు ఆలెను గా కేసు వ్రాసికో చూడుడి.

"కొలది సంవత్సరములనుండి దిగుమతికర్తృత్వములు క్రమముగ నుపయోగములోనికి వచ్చుచున్నవి. ఈమాత్రునందు లాభమేమియు కనబడదు. ఏలయు పూర్వము మగ్గుముల వద్ద యుపయోగించుచుండిన కాలము మరియే యితర యుపయోగకరమైన వృత్తిని నేడు వినియోగించబడుట లేదు."

నే నీవిషయమై ఆసామియులతో మాటలాడగా వారు తమపాదబాటునుగ్రహించిరి. దేహమునకు చెడువస్తువు లెట్లుకగ వో ఆలాగుననే భారతమునకు విదేశకర్తృత్వములు తగవు. దేహకోగ్యమునకు చెడువస్తువుల నెట్లు నిర్మూలించవలెనో, ఆలాగుననే భారతదేశాకోగ్యమునకు విదేశకర్తృత్వములను మవసరంజేసెడి స్వదేశీయావశ్యకత ఒకసారి అంగీకరింపబడిన విషయము విధ్వంసమున కిక అడ్డంకులు లేవు.

సంపూర్ణస్వదేశీయత్వాహమును పెంపొందించిన స్వాధీ పరత్వము మోచునని మనము భయపడుట యనవసరము. భారతము ప్రస్తుతము శేవమునలె నున్నది. ఒకరి పెట్టువోలెలకు నేది యున్నది. అంత్యసంస్కారము, ఆత్మార్పణములవలన చైతన్యము గలుగును. అప్పుడు భారతము తనకును మానవపంచమునకును ఉపయోగకారిగ నుండును. అట్లుగాకను అజాగ్రత్తగను మత్తుగను కాలము గడపిన కుంభకర్ణునివలె నెప్పడో యొకప్పుడు మేల్కొని వివాదనకారి యగును. ఆత్మవివాదనమును గావించుటయే మానవ సౌష్ఠ్యమున కడ్డగలిగించును.

స్వదేశీయందు దృఢవిశ్వాసము గలవారికి కద్దరును ధరించుటలో భారతీయలై గర్వముండ నగత్యమైలేదు. కద్దరు నుపయోగించుచుడు ఉపరితీర్తుల నుపయోగించు మనుష్యునితో సమానుడు. విశ్వాసములేనివారు ఉదరకయుండురు. కొందరు కపట వేషధారులై కద్దరు నుపయోగింతురుగాని కద్దరు వస్త్రోపయోగము స్వతస్సిద్ధమగు కార్యము.

S. S. L. C. Public Examination, 1922.
(3033) Group A—Telugu.
KAMSANASANAM
By M.R.Ry, K. Venkataramana Kavi, Price Rs. 0-10-0.
Apply to:-
M, V. Ramana & Co., Book-Sellers, Nellore.
M. P. Sarma, 331, Thambu Chetty Street, Madras.

కుష్టురోగ నివారణి
గుణము లేదని రుజువు చేయువారికి ఖరీదుబాపగుచే నెదము.
ఈనీర్దౌషధము సర్వావధి నేర్పి యగు నొక ఘోషాయు మహాత్ముడే కనిపెట్టబడినది. ఎటుకంటి కుష్టురోగవాయిదను ఈ ఔషధము పూరిగా నేవించినచో నాశనమై రక్తపుష్టి కరీరకాంతి గలుగవేయును. మేహవ్యాధులకు అంకురము వంటిది. మేహముగల్గి కలుగుచున్నలు, బాడలు, గడ్డలు, కురుపులు, అంకురములు, కాల్లుచేరులు వగులుట, దుష్కరణములు, జీల, చిట్టపిరంగి, సహమేహము, మేహావృక్షలు, కీళ్ల నొప్పలు, పట్టు, ఇతరనుఖనంకులములు ఖండించును. పర్యవేతన లేక.
కుష్టురోగులకు 40 దినములలోను నుఖవ్యాధులకు 20 దినములలోను తప్పక గుణము కనబడును.
45 దినములకు సరిపడు డబ్బా రు 10-0-0
25 " " " " " 5-8-0
N- B. వివరములు వ్రాసి తెలిసికొనవలెను. దారిఖర్చులు పంపిన చచ్చి గ్యారంటీగా వ్యాధులు నివారణచే నెదము.
యమ్. నుబ్బారెడ్డి,
గోపాలపురం, కొత్తపేటరోడ్డు, గోదావరిజిల్లా.

తంత్రివిలాసము:—“క్యూరుత్” మ ద్రా సు. (3086)
పేటంటుమగుదులు మూలికలు పాశ్చాత్యవైద్యపద్ధతులకు కావలసిన సకలవిధ ఔషధములును తగ్గుధరలకు మావద్ద దొరకును. సకలవిధ కాడ్జివర్ ఆయిల్, బిడ్డలకు ఉపయోగపడు ఆహారములు మొదలగునవి మావద్ద స్టాకులో ఉన్నవి. వివరములకు వ్రాయుడు.
V. M. Annajee & Bros,
Wholesale & Retail Chemists & Druggists.
2/200, Mint Street, Madras.

జాతీయవిద్య

యంగు యిండియా

జాతీయవిద్యను మేము నా ఆభిప్రాయముల గూర్చి వివిధముగ ననుకొనుచున్నాము. కాన నే నిప్పుడు నా యుద్దేశముల, బెల్లుట యనబడుచు గానెదను.

ప్రస్తుత విద్యావిధానము దురభివృద్ధిప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన మాట యటుండగా ముఖ్యముగ మూడు విషయములలో లోపభూయిష్ట ముగనగుచున్నది.

(1) ఆ విద్యావిధానము స్వదేశీవిజ్ఞానకూర్మమై విదేశీ విజ్ఞానమునై నాధారపడియున్నది.

2. మానసిక విజ్ఞానమును, హస్త నైపుణ్యమును లక్ష్యము చేయక ఆ విద్య మేవో భాగముకే చెందియున్నది. (3) నిజమైన విద్య విదేశీభాషామూలమున ననందభూయగ నుండును. ఈమాటలోపడుటనన్న మనకు విచారితము. విద్యాగంధమునుండియు బాలక బాలికలు చదువుపాఠశ్రు ప్రక్రియలలోనివిషయములు వారు యిండియా కనియెరిగింట్టివి కాక ప్రాత్రవిగ నుండును. పిల్లవాడు గృహజీవనములోని పుండిచెడుగులను నేర్చుకొనునది పాఠశ్రు ప్రక్రియలద్వారా కాదు. ఇతరులపొగు వారన్న కల్పిమాన ముండవలెననియు నేర్చుట లేదు. ప్రాత్రవిగ కాలిని స్వగృహమునకు దూరమైపోవును. విద్యసాంకేతికుల సరికి యిరుగుపొరుగువారు ప్రాత్ర యగుదురు. గృహజీవనమును సంతోషమే యుండదు. గ్రామపరిస్థితు లాయనకు అసలే తెలియవు. శ్వబాహినిగారకత నిర్వీర్యమైన దనియు, ఆ కథ్య మైక దనియు, మూఢ నమ్మకము గల దనియు, విద్యాభ్యాసమునకు పనికిరాని దనియు ఆచారకు తెలియును ఆ విద్య పూర్వార్థముగ కచ్చుపించిన విజ్ఞానమును తొలగించుచున్నది. అట్టి విద్యపొందిన యువకులు సంపూర్ణముగ జాతీయపరిత్యజ కాకున్నచో కారణము పూర్వవిజ్ఞానవాసన వారిలో నంతగ పెల్లివిడిచుచుండి లేదభివృద్ధికి ప్రతికూలముగ నుండువిద్యచేత పయితము నిర్మూలముకాలేదని తెలిసికొనవలయును. నే నేమైన చేయునెవల ఇప్పుడున్న కరపరంధములలో చాలవరకు నాశముచేసి, తననోపాధికి సంబంధించిన విషయములుగల పుస్తకముల వ్రాయించెదను. కాన బాలు బాల్య ప్రక్రియల చదువుకొనిన యువసరపరిస్థితుల మీదికి బుద్ధి తీరుచుండును.

రెండవవిషయ మేమనగా, ఇతరదేశములమాట యెట్లున్నను, ఇండియాలో నూటికి 80 మందికి వైగా జనము కృషి నలులు; ఇంకపదిమంది పరిశ్రమలుజేయువారు. అట్టిస్థితిలో, బాలుకు పెద్దవారై సంసారముజేయు కాలమునకు కరీరకర్మమునకు తాళలేని శ్రుద్ధివిద్యగరపుట ఎంతయు భూరము. ఈపిల్లలకు కర్మమున్న తల్లిదండ్రులు నేర్పుచుండును. గావునావిద్యకు వ్యవసాయముచేసికొని కర్మగడి దాగుననుచును బడికిపోయి యేల చెడిపోవలయునో తెలియకున్నది. బడికిల్లుల కరీరకర్మమునని నేరగొంపుతో నీచముగకాచెద లేలాకో గదా! ఇండియాలో విద్యను ప్రతిబాలుడును, బాలికయు, బడికి వెళ్లు యీగునచ్చినపుడు ఉన్నతపాఠశాలకు కర్మవలె నన్నచో, తదనుకూలముగ చదువు చెప్పించుటకు దబ్బులేదు. లక్షలకొలది కర్మదంధ్రులు ఇప్పుటి దేశముల నీరుతకున్నాడు. అందరను విద్యావంతులు కావలయునన్నచో విద్య నుదితముగ నేర్పవలయును సరియైన ప్రభుత్వవిధానమున్నను, 300 కొట్ల రూపాయలను విద్యకింద ఖర్చుపెట్టి, బడికివెళ్లు నీనునచ్చిన పిల్లలందరకును చదువు చెప్పింపబాలము. కాన మనపిల్లలు వారు నేర్చుకొను చదువుకు కొంతసరకో లేక అంతలో కరీరకర్మముచేసి నబ్బు నీరువలయును. అందును బట్లు కర్మముచేసి లాభకరమగునది, బుద్ధికి తగినది, నాలు వడుటయు, చేతి నేతయు నైయున్నది. నేను చెప్పు ఉచితవిద్యకు, నాలు వడుటగాని యేదైన గాని కర్మము లాభ నాయకముగ నుండవలయును. బాగుగ విమర్శించి చూచినచో, అనుభవమునాద లాభము చూచుకొని, వివిధక వాలోచించినపుడు, యిండియా నంతటను గుడ్డలను కాయారచేయుట కన్న నేరొందు వృత్తి లేదని తెలియగలదు.

మనదేశమునంటి వీరదేశము కరీరకర్మమును జేయుట గలన యిబ్బడిలాభము కలదు. పిల్లల కర్మకు రుసుము నిచ్చు బయ్యెగాక పర్యాయతి తరవాధార మేర్పడును. అట్టికర్మగలన పిల్లలు స్వ యువహాయమును నేర్చుకొనెదను. కర్మమును విరసించుటవలన దేశమధోపరితమైపట్లు చేరివలనను గావాలను.

మానసికవిద్యనుగూర్చి యెక్కువమాట జెప్పెదను. ఈవిద్య పు నకములద్వారా గరవమవును నేను నమ్ముచున్నాను. అది గురుకులాశ్రమముచేత రావలసినదే. ప్రాథమిక, మాధ్యమికపాఠశాలలలోని ఉపాధ్యాయులు తెలుగు? వాగు భగవద్గీతావచనము సచ్చాత్రమునకుల పురుషులును శ్రీకృష్ణా? వారలు మానసిక విద్యనుపొందినా? వారికర్మ చదువుకొను బాల, బాలికలలో నుండు నిత్యవస్తువును బాగ్రత్తగనుంచువాధ్యుత గానికొలదా? తక్కువజీవనముల నచ్చి యుపాధ్యాయుల నియోగించుట వలన సచ్చాత్రమున కాటంకము గలుగజేయదా? ఆ యుపాధ్యాయులకు రోజు బత్తెమై న యున్నదా? ప్రా.మిక పాఠశాలలలో నుపాధ్యాయులను వారి దేశభక్తి జూచి నియోగించలేదని మనకు తెలియును. ఇంకొక ఉద్యోగము దొరకక వారు అందులకు కచ్చుచున్నాను.

ఇదిగట్ల విద్య దేశభాషలో గరవలయును నని నీమనము విచారించవలసియున్నది. దీనినిగూర్చి యిదివరకెన్నియో సార్లుచెప్పెనుంటి. విదేశభాషలో విద్యభ్యాసించుటవలన మెదడు చెడిపోయి పిల్లలగలలు తెగిపోయి యెంచుటకు పనికిరాని పాఠకులు అనుచుండు అనియున్నాడు. ఇతరులకు నొక ఆలోచనగాని పనిగాని చేయలేకున్నాడు. వారు నేర్చుకొనినదానిని లేవల్లులకు గాని ప్రయోగ గాని నేర్పలేకున్నాడు. విదేశభాషవలన మన పిల్లలు స్వదేశములోనే విదేశీయులగు చున్నారు.

అదియే ప్రస్తుతవిద్యా భాగములోని భూరము. విదేశభాష విద్యాసాధనముగలచేత దేశభాషలు మూలబడినవి. వాతే నిరంతరభాషకార మున్నచో నేడు తత్కాలమే విదేశభాషలో బాలకలను బాలికలను విద్యగరపుట ముగిసింది దేశభాషల నుపయోగించవలసిదిగా నుపాధ్యాయులకు పనిలో నుండి తొలగించుదమని చెప్పప్రవేశపెట్టినాడను. పరశ్రంధములు లేదని నేను వెనుదిరుగువాడనుకాను. అని గూడ మార్పుకొనే వచ్చును. తెలుగునకు తత్కాల వికీర్ణ యగవరము.

నేనిట్లు విదేశభాష విద్యాసాధనముగ నుండగూడదని చెప్పబడినచేత, విదేశవిజ్ఞానమునకు అంగ్లేయభాషను నేర్చుకొనుటకును విద్యముగ నున్నా సని చాలమంది తెలియకుండ కావై నేరములు మోసిరి. యంగు యిండియాపత్రికా పాఠకు దెవరను, నే నెన్నిసార్లులో యందు యింగ్లీషు భాషను కొందరైనను అంతర్జాతీయ వ్యాపారములకొరకును రాజకర్మవహారములకొరకును నవశ్యము నేర్చుకొనవలసి యుండునని వ్రాసియున్నదానిని గమనించియుండక పోదు. ఆ భాషలో నెన్నెన్నియో యమూల్యములగు భాగములు కాశ్రుములుండుటచే భాషాప్రవీణతగలవారు వాని నన్నింటిని స్వ భాషలలోని కి తక్కువచేయుటకు పీలుగ మునుటకు ఆభాషను చదువుకొనుటకు నే నేమియు నాటంకపడను.

మనము అందరమును వేరై యొకటిగ నుండవలెనని వారి లంపుకాదు. కాని ముందుచున్న మనదేశము దానినొక ద్ర, వాని మననము ఆయినపిదప యితరదేశవిజ్ఞానములు దొంగిలుట పాడియుక నని నేను వానిం చెదను. ఏవిజ్ఞానములో నైతను మన దేశములోని యమూల్యవిజ్ఞానములోని విశేషములు లేవని నాదృఢాభిప్రాయము. అందుకే మనకు తెలియలేదు. మనదేశములోనున్నదాని చదువకు దేను దానివిలువను గ్రహించుకొని మనము తయారుచేయబడితిమి. మనము మనదేశభాషలో నున్నట్లులేనే లేదు. విద్యద్రవ్యమును గావించి యనుభవములో లేజున్నచో, బాగుగనలంకరించి కోభాషమునకు గురవమవలె ఆ దేశము గలుగజేయుటకు గాని, వీర్యవంతులగు జేయుటకు గాని శక్తిలేకయుండును. నేను మరలబుద్ధుడనై యితరవిజ్ఞానములను తృప్తికరించి యగోరవధనకాలను. కష్టము చేయుటవలన యాత్మీయవిద్యనాశనమగు నని భయమున్నను యితరభాషలనుండి భాషముల గ్రహించి యాత్మీయ మగు విజ్ఞానమును కాపాడుకొనుట మువశ్యకము.

వడ్డమిషను పబ్లికు ఏలము.

నెల్లూరు తిక్కరాజువారి నెత్తయవడ్డయ్యుండే శ్రీకృష్ణకావరమేశ్వరీ వైదుమిల్లు కంపెనీ వారి తొలూరు వడ్డమిషనున్నా విషయము సంబంధించిన యావత్తుసామానులనున్నా సదరు మిల్లు అనుగుస్త్రముతప్ప వైకృష్ణవగయిరా కట్టవలలున్నా 1921 నం నెవ్వంబనునెల తే 10 ది సాయంకాలము కి ఘంటలు మొదలు సదరు మిల్లు వద్ద బహిరంగమునయేలము వేయబడును. నెల్లూరు } ఆరుల వెంచులకెక్కినవారలగునాను 4-9-1921 } 3:25) కి శ్రీకృష్ణ వెంకటచలం వ్రాలు

స్వదేశ మానసిక విద్య వస్తువులు.

గట్టి నది! వెల సరసము!!

ప్రశస్తమైన ఉత్పాదనో తయారుచేయబడు చున్న శిన్న, పెద్దచెలల మదోనాకులు, సేనాకర్మలు, బల్లాయి కర్మలు, వివర్ణ విశేషముగా వేసి తయారుచేయబడు చున్న అట్టిచెలలు యిల్లడి కర్మకారములు, ఇనుప కర్మకారములు, ఇల్లిడి యనుము కలిసిన కర్మకారములు, మంచి కారములతో బంకో బస్తుచేయబడిన యనుపవెట్టెలు కగైరా సామానులు మా కర్మాగారమున తయారుగుచున్నది. (8081)

దరఖాస్తులు క పిన భరణ తెలుపబడును.

వర్తమలకు సరసమైన కమీషన్ నియమమును.

తంరి చిరువాదా: } డి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో., "ఇండస్ట్రీసు" } కట్టగ్గు అండ్ లాక్ మేకర్స్ ctc పెద్దాపురం. (గోదావరి జిల్లా

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include మేలగు పాంపెక కలలు (1514), బ్లాకు:ర్లు, స్వక్, బాలకమాన్యు, మడి క్లెక్కు, and గిరి (అవర్ను, స్టేషనరీ, టెక్స్టీలీ, గుచ్చానా).

"గొప్ప మామ్య"

ఆ యుగకాననగున యిట్టిగు చేయుదీక మామ్య ప్రకారము ప్రతిమనుజుడును వైద్యు లేకయే సాధారణ మయిన కర్మలు స్వరక్షకార్థము ఉంచుకొనవచ్చును అట్టి కర్మ చేతికట్టయందు ఇమడ్చుబడి బహు అందముగాను చేతికి లేచి గాను ఉండునట్లు మన దేశమున తయారు చేయుదీ స్వదేశ "కర్మ కట్టలు" అను పేర క్రియమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. బకటి తెత్తియి చూచినయెడల దాని ప్రయోజనము మీకి తెలియగలదు. కావలసినవారు:

ఈ క్రింది చిరుగామాదారులకు వ్రాసిన దొరకగలవు. కొలదిమాత్రమే గలవు గనుక శ్వరవడి వ్రాయుదు. పెద్ద కర్మ 1-కి రూపు 5-8-0; చిన్న కర్మ 1-కి 5-8-0 వలకు కట్టలు కొనువారికి ఒక కట్ట ఉచితముగా నీయబడును. పోస్టేజీ వగయిరా ఖర్చులు కొనువారు భరించవలయును. మాతం శ్రేష్టి కృష్ణారావు, పెజవాడ. (8079)

Advertisement for Vani Press, Bezwada. Includes text: నమకము (1842), బంగారు, వెండి రత్నముల, నగలుకు ఇతర వస్తువులును, వాపసు యిచ్చిన పుచ్చుకొని వైకము ఇర్పబడును, ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, వై నాబజారు రోడ్, మదరాసు. నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడ నరిమైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుటకు కుంచబడును. తయారున లేనివాటిని అతిశ్రమముగా అగ్రర మేరవ తయారుచేసి యిర్పబడును. ఒకసారి అగ్రరు యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్నవారి వలన మా వమ్యకము తెలిసికొనవచ్చును.

Advertisement for Vani Press, Bezwada. Includes text: Vani Press, Bezwada. (3077) తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ, ఉర్దూ, చేవనాగరి, అరవములో అచ్చు క ను లు, బైండువనలు, రచ్చుగస్తాంపులు, ఎంగ్లీవింగు, రచ్చుముగ సరసమైన ధరలకు చేయబడును. కవర్లు, కార్డులు, కాగితములు చవుకగా తయారుగును. ఒకసారి కరిషించి చూడండి. వాణీ ప్రెస్, బెజ్జవాడ.

పంజాబు గలభావలూ శిషింఛుబడిన తిరి మంది ఇంక
 పొరసాలూ నున్నారు. నేను వీరికేనులను గురించి స్వంతముగ
 వర్ణింపచుచున్నాను.

హిందీ పరిక్షలు

కొన్ని దినములకుండు గిల్లారులో సెప్టెంబరు 25 వ తారీఖున హిందీ పరీక్షలు గురువారము ఈ ప్రదేశములో ప్రకటించబడెను. ఆ పరీక్షలు నెల్లూరులో మాత్రమే కాక హిందీ సాహిత్యమును పరీక్షించు ప్రచారకార్యాలయము వారి కేంద్రమున ఎక్కడెక్కడ హిందీ ప్రచారము జరుగుచున్నాగా ఆచార్యులందరినీ సెప్టెంబరు 25 వ తారీఖున గురువారము పరీక్షలు హిందీ పరీక్షాపుస్తకమునుండి ఇయ్యవలెను. సులభమైన పాఠ్యములను అనువాదము కొఱచు ఇయ్యవలెను. పరీక్షలుగా హిందీ పాఠ్యపుస్తకము హిందీ ప్రచారకార్యాలయము వారి కేంద్రమున ప్రాయశఃపూర్వము.

క. మ. శివరామయ్య.

హిందీ పరిక్షలు

మాగ్రామములో గత నెల 20 తేదీన శ్రీయుత ఆధికార ఈశ్వరప్రసాద యధ్యక్షుల నొకసభ జరుపబడెను. వైద్యక భాగధర్లు, తుంగతంపర, మిరయపల్లి, లక్ష్మీ నరసింహులు, మొదలగు గ్రామసంఘసభ్యులు, కార్యకర్తలు, ప్రాంతీకులచే సభ నిండియుండెను.

విదేశీయ బహిష్కారమున గూర్చి శ్రీ పార్వతి ఈశ్వరప్రసాద యధ్యక్షుల నొకసభ జరుపబడెను. పిమ్మట, శ్రీ ఆధికార జగన్నాథంగారు నావ్యసించిరి. మధ్యపాన నిషేధమునుగూర్చి శ్రీ గంటె సుబ్రహ్మణ్యకాశ్రీగారు భాగ్యకృష్ణుగా గంభీరపాత్యమును గావించిరి. పిమ్మట ఆధ్యక్షుడు తేదీ వై రెండు విషయములను చక్కగా వివరించి, సభ్యులచే నేకీకరముగ సంగీకరింప జేసెను. ఈ సెప్టెంబరులో గా తూర్తిగా విదేశీయ బహిష్కారము జేయుటకు సభ్యులెల్లరు ఏర్పాదించిరి.

కల్లం అంగడి, సారాయి అంగడుల మాన్యులకాచి సారాయికల్లును త్రాగుటకు జేయుటకు ౧౫ గురు స్వచ్ఛందసేవకులు తమ యాచర్యుల ధారవోయ కంకణమును గట్టుకొని స్వదేశీయముల విరివిగా జేప్పించియు తరగారుచేయించియు యతిచాకగా నిమ్మకు కొంగరు ధుకులు ఏర్పాదించుకొని వాచయదినములలో కొందరు మూలధనముని, వ్యాపారమును జేయ నిశ్చయపరచిరి.

గుండలపల్లి

గుండలపల్లి గ్రామములో నివసించియున్న పాశ్చాత్యులకొక సెలకు సంబంధించియు, గార్లగారికి పనిపానుపాదాలు జీతములు ఇచ్చెదరు. ఇట్టిజీతములు తీయుచు రయితులవద్ద దొంగపుల్లరిపడువునికి ఆనతికావలసిన పనులుపరచి మరల పశువులను అదవిలోకి పోనిదె ఆక్రమముగా దొడ్డితోలి నందున ఒకరు దొడ్డి పుష్పాచార్యులగారికి పిటిషను వ్రాయెను. అట్టి ననుమిత పాశ్చాత్యులగారిని ప్రస్తుతము రెండుమాసములు సస్పెండు చేసికట్టున్న గార్లగారిని రిగ్గించికట్టున్న పాశ్చాత్యులగారిని డిస్మిస్ చేయకూడదా ప్రాక్టన్నామని వినుకొండ రెండీక్షీసరు గారు మాగ్రామము దయచేసి సెలవిచ్చిరి. ఈ గ్రామము మహాత్ముని యుద్ధయము ననుసరించి ప్రజలందరు సహాయరాకరణ సూత్రమున జీవించియుండిరి. అదనికి పశువులను పోషియక పుల్లరి కట్టక పెక్కుయిబ్బందులు పునుచు పశువులను కాపాడు కొనుచున్నాము. రెండుగారు తైలపు గుమాస్తాగారిని ప్రోత్సహించి పరమెట్లు అమ్ముటకు ప్రయత్నించుచు చెప్పి చెల్లిరి. తైలపుగుమాస్తాగారు కొంటాగో కొంగో అనే అనుమానముమీద సుమారు నూటయభయం లుపులకు మాత్రం పరమెట్లు తైల్పు సాము నాలుగు అవులకుమాత్రము పరమెట్లు ఖర్చు వ్రాసిరి గాని స్వంతంబోనుంచి జమకట్టకలగిచ్చినందుకు చింతియించుచున్నాము. అంతట రుంతాంగమందయు చేరి మేము అదవికి రాము; పుల్లరి చెల్లించుము అనికప్పుగా తైలపుగుమాస్తాగారు స్వయంబుద్ధో ప్రజలకభిప్రాయ చేసెనులను చేయకూడదుమో తైల్పుటి పరమెట్లు తిరిగి గొట్టుటవారికి అప్పుతెప్పి తమసాము రాజకట్టునుటకు ప్రయత్నమును చేయబాను కొన్నాడు.

భీమవరగ్రామము

3౧-౮-౨౧ వ తేదీన భీమవరగ్రామములో కల్లంపాటలు వీరవాసంగ్రామమున జరుపబడినవి. ఈ తాలూకా దివ్యాధి

కల్లంపాటలు సెలవుమీద నున్నందున తాలూకా తహసీల్దారుగారు పాటలు నడపించిరి. సుమారు మూడువేలమంది పాటలు పాడుకొనిరి. పాటల నాపుటకై సహాయనిరాకరణవాదులు జాతీయగీతములుపాడుచు పురసంకీర్తనము గావించి పక్షులు పదిగంటలకు పాటలుపాడుచుట సమావేశమయిరి. కల్లంపాటల నాపుటకై తాలూకా ప్రజలన్నా కలాలీలను జూపిన ఉత్సాహము కనుప్రశంసనీయుము. గ్రామకచ్చేరి సావడిగో పలపాటలుపెట్టి ఎంతచెప్పి విభముబ్రయత్నించినను పాటదారు తెవ్వరునులేలేరి. మూడుగంటలయినతర్వాత పాటలు బహిరంగ ప్రదేశములో జరిపెద మని శ్రీ తహసీల్దారుగారు సెలవిచ్చి పాటలు బహిరంగ ప్రదేశములో జరిపిరి. మొదటికంటెను పెక్కుదుత్సాహముతో తాలూకా ప్రజలందరు పనిజేసిరి. సాయంత్రము అయిదుగంటలకు ఒక్కడుకాణమయినను పాడువారు తేనెయన పాటలు నాపుజేసిరి. అంతట గాంధీమహాత్ములకై, అనుధ్యానములు నింగిముట్టుచుండ ఆత్మీకాపురస్థులగు మహమ్మద్ హైదరు సాహెబుగారు మున్నగువారు ప్రజలు గనుపరచిన వైకవత్సల సుగూర్చి ముచ్చటించిరి. ఈ పాటలలో చాలాత్యాగముజూపిన కలాలీల తరఫున వారిలో పెద్దలగు ముగ్గురకు పూలకరముల వైది గాంధీమహాత్ముని పటముతో పురసంకీర్తనము గావించబడెను.

ఇందు విశేష మేమనగ ఆదిహంధ్ర సోదరసోదరీమణులు అత్తుత్సాహముతో 10 గంటలకుసరికి సభసంకరించి, అసహాయవాదులతోపాటు ఇబారాదారులను పాడుకుడని బ్రతిమాలిరి. వచ్చిన సహాయనిరాకరణవాదులందఱుమీరవాసంగ్రామములో భోజనముపాదుములు చేయుటచే ప్రశంసార్హులు.

రాజమండ్రివార్తలు

చీరాల రంగయ్యగారిని విడుదలచేయుట.

ది 1-9-21 న చీరాల నాయకులగు చీరాల రంగయ్యగారు మధ్యాహ్నము కారాగృహవిముక్తులయిరి. ము|| రా|| శ్రీ పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు మున్నగుప్రముఖులు వారిని కారాగృహమునంద సందర్శించిరి.

రంగయ్యగారి భార్యగారు ఆయన కారాగృహమునుండి విడుదలమిచ్చినంతనే వారిని పుష్పమాలాలంకరించి తేనీ ఆమె సాష్టాంగదండప్రణామ మచరించెను.

రంగయ్యగారు పా. గురు మూర్తిగారికి అతిథులయిరి. సాయంత్రము ౫౦ రి లకు వాడాబ్లాక్ లో పురజనసభ, ము|| రా|| శ్రీ నాలుగు పాపయ్యగారి అధివత్సయన జరుపబడెను. ము|| రా|| శ్రీ భువిడిపాటి సత్యనారాయణగారు రంగయ్యగారినిగూర్చి వారిత్యాగమునుగూర్చి యుపన్యసింప, రంగయ్య వినయవిధేయులై, అందులకు జవాబుగిరి ప్రజలను హెచ్చరించిరి.

ది 9-9-21 తేదీన సాయంత్రము ౫౦ రి-30 లకు చింతామణి కాలికాలలో పితాపురము సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారిచే మూడుమాసములు కారాగృహశిక్ష విధింపబడిన ము|| రా|| శ్రీ శ్రీ పతి వెంకయ్యగారినిగూర్చియు, ప్రస్తుతపరిస్థితులను గూర్చియు స్వదేశీయ ప్రాణమునుగూర్చియు, కానధికారమును గూర్చియు, ము|| రా|| శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి పాపపూడి సత్యనారాయణమూర్తిగార్లు గంభీరపాత్యము లొసంగిరి.

రాజమండ్రి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము పక్షము సంవాదగ్రంథాలయము ఒకటి స్థాపింపబడెను. చట్టధికారమున కంగీకరించుచు, పిక్కటింగుకు వేపరం ఫిర్యాప్రజలు 30 మంది రమనామమనిచ్చిరి.

అందు శ్రీ లింగయ్య గలరని వ్రాయుటకు చాలసంతక మగుచున్నది. ఇప్పటికి రాజమండ్రిలో సుమారు 30 మంది మాత్రమే నామములు ఇచ్చియున్నారు.

అమలాపురంవార్తలు.

కడచిననెల 17 వ తేదీన తిలక్ భవనమునందు శ్రీయుత జొన్నలగడ్డ మల్లపరాజుగారి యాధిపత్యమున నొక బహిరంగ సభ గావించుచు రెండుతీర్మానము లామోదించబడెను. రాజమండ్రి ప్రాంతములో రాజమండ్రి విధింపబడిన సామాసాహెబుగారిని విచారణలేకుండ అక్రమముగా కలక్టరుగారు రెండు మాసములు కారాగృహశిక్ష విధించినందులకు ప్రభుత్వమువారి చర్యలను గర్హించుచు సాహెబుగారి ధైర్యశక్తియులను కొని యాదుటయు, మాలాబాకా కాంగ్రెసు వ్రెసిడెంటు శ్రీయుత పడింపల్లి సుబ్బరాజుగారిని తమ మునసబీనుండి సహాయనిరాకరణవాది యని-తేప్పించియున్నందున సుదరపదవికి దేశాధి

మా పురుషుడెవడును ప్రయత్నింపరాదనియు తీర్మానించబడెను.

కడచిననెల 2౯-26 తేదీ రాత్రి ౮ గంటలకు బహిరంగ సభలు గావించబడి గోదావరీమండల సభాతీర్మానములను ప్రజలకు విపులముగా బోధించియుండిరి. అందు ముఖ్యముగా సుగ్రాహణము, విదేశీయబహిష్కారములగు గూర్చి శ్రీయుత దువ్వూరి వెంకటేశ్వరుగారు యుక్తియుక్తముగా బోధించి యుండిరి. వైరెండు అంశములలోను కాననోల్లంఘనము చేయుటకు సిద్ధపడినవారలు తమ పేర్ల నీయుడని కొరగా 45 గురు సంతకములు చేసియుండిరి. శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారాయణగారిని అక్రమముగా కలక్టరుగారు తూరలసంతర్పణ సభలోను ౧౧ గంటలవైచినందులకు కలక్టరుగారి ధైర్యస్థమును నిందించుచు మల్లపరాజుగారు రుపన్యసించియుండిరి.

ది 29-8-21 తేదీన తిలక్ భవనమున జాతీయోత్సవ పాతకాల తేరవబడెను. సుమారు 25 గురు బాలయను ముగ్గురు బాలికలును చేరియుండిరి. రాత్రిపరిశ్రమ, హిందీ, సంస్కృతము, తెలుగు మున్నగునవి కరవుదురు. సాయంత్రము డాక్టరు మల్లపరాజుగారి అధిపత్యముక్రింద బహిరంగసభ జరిగియుండెను. శ్రీయుత పోతాప్రగడ నరసింహం పంతులుగారు జాతీయవిద్యా వత్సకతనుగురించి గంభీరపాత్యము గావించిరి.

గోదావరీజిల్లాలో హిందీ ప్రచారము

ఆంధ్రదేశములో రెండుసంవత్సరములనుండి హిందీ సాహిత్యసమ్మేళన ప్రచారసంఘమువారి తరపునుండి శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని యనుమతివలన హిందీ ప్రచారము జరుగుచున్నది. ఆంధ్రదేశములో హిందీ ప్రాచార ముఖ్యకార్యాలయము చెన్నపట్టణమునందున్నది. ఆంధ్రదేశములో నెల్లూరు, గుంటూరు, గుడివాడ, బెజవాడ, బందరు, ఏలూరు, తణుకు, రాజమండ్రి, నంద్యాల, కాకినాడ మొదలగు పట్టణములలో హిందీ ప్రచారకులు హిందీ ప్రాచారము చేయుచున్నారు. పట్టణములలోనే గాకుండా గ్రామములందుగూడ ఆంధ్రసోదరులు హిందీ ప్రాచారము చేయుటకు చాలా తుపాహలపడుచున్నారు. కాని, తగినంతమంది హిందీ ఉపాధ్యాయులు లేకపోవుటచేత గ్రామములందు విరివిగా హిందీ ప్రచారము చేయించుటకు వీలులేకున్నది.

నానంద అయిదాడుగురు హిందీ విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయునిగా తయారుచేయుచున్నారు. వారు రెండు మూడు మాసములలో ఉపయోగపడెదరు. ఎవరికైనను హిందీ ఉపాధ్యాయులు కావలసియున్నచో నెల, 15 లో రూపాయ 25 వైనచో వారి నచ్చటికి పంపించెదను. దానివిషయమై నాకువ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. ఈ గోదావరీమండల కాంగ్రెసుసంఘము వారు, మతికొందలు యోగ్యమైన వీధవిద్యార్థులను నాలుగు నెలలు నెలలవరకు ఉపాధ్యాయులుగా తయారుచేయటకు, వారికి సహాయము చేసినచో మిక్కిలి సంతసించెదను. ఈగోదావరీజిల్లా కంత్తు రాజమండ్రి ప్రాంతము ముఖ్యకార్యాలయము శిక్షణులబడియున్నది. మతియు యాజ్ఞా హిందీ ప్రచారకమిటి భూర్పాటుచేయబడెను. అందు మహారాజశ్రీ బ్రహ్మ జ్యోతుల సుబ్రహ్మణ్యముగారు, బులుసు సాంబమూర్తిగారు అధ్యక్షులుగాను పి. హృషీకేశరత్న కార్యదర్శిగాను యేర్పాటు కాబడిరి. రాజమండ్రి వై గాంధీద్వంద ఒక స్వదేశీయ ప్రకాలయము పెట్టబడియున్నది. అక్కడ హిందీ ప్రారంభపుస్తకము లన్నియు దొరుకును. ఇంకను హిందీ ప్రచారవిషయమై, సలహాలు, యేవని కావలసియున్నవారు నాకువ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. గోదావరీమండలవాసు లగు సోదరులను సేను ప్రార్థించుచుండెనుగా, హిందీ ప్రచారమునందు నాకు చేయూతించగి నాధ్యము నిర్వర్తించుటలో తగినసహాయము చేయుదు రని నమ్మించుచున్నాను. ఈ పట్టణములో ప్రస్తుతము, విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, వర్తకులు, గుమాస్తాలు, శ్రీలు మొదలగువారు సుమారు మూడువందలమంది హిందీ నభ్యసించుచున్నారు. ఆంధ్రదేశము లోకల్ల ఘనజిల్లా హిందీ ప్రచారములో త్వరితముగానే ముఖ్య స్థానము సహించునని యాశించుచున్నాను.

హిందీ ప్రచారక, రాజమండ్రి

పుల్లి వెండుల తాలూకాలో (౧) డిడికుడాల (౨) బోనాల (౩) లింగాల (౪) అక్కులుగారిపల్లె (౫) గురుబాల (౬) వెలిదండ్రుగ్రామములలో గ్రామసంఘము లేర్పడినవి. పెద్దికుడాల, దొడ్లవాగు గ్రామములలో ౧౬౨ రాటుములు పనిచేయుచున్నవి.

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు (తనవారము)

ప్ర. ఎ. టి. పామరసాగారు:—పట్టాభిషేక బయ్యలను రాజుల వారి వంశధారణకి ఆనకట్టను గట్టించుటకు ప్రభుత్వమునా దుద్దేశించిరా?

ఉ. లేదు.

ప్ర. ఎ. కంగనాథ మొదలియ్యగారు (1) 1920 సంవత్సరమున పూరియందుగలిగిన 24 మైత్రము ఉపకారణే ఘనసభ క్రాంతిసాధనకారైన నైలనా ఎట్టేట రాజాసాహెబు బహదూరుగారి వద్దనుండి మద్రాసు రాజధానిలో నివసించుచున్న హిందూ ప్రజల ఉపయోగార్థము మద్రాసు విద్యానికేంద్రమునకు హిందీని మాతృభాషగా నంగీకరించవలసినదని తీర్మానముగల బాబు ప్రభుత్వమువారికి చేరినదా?

(2) ప్రభుత్వమువారు 1921 సంవత్సరము 3 తారీఖునాబు నెం 51 నందు తాము ఆవిషయమై ఆలోచించెద మని తెలియజేసిరా? (3) ప్రభుత్వమువారు ఆ సలహాను అనుబంధ పెట్టెదరా? పెట్టిన నెట్టినుండి పెట్టెదరా?

ఉ. (ఎ), (బి):— అవును (సి) ప్రస్తుతము అందు విషయమై చర్చ తీసికొనరాదు.

ప్ర. వి. సుబ్బారాయుడునాయుడుగారు:—(ఎ) 1921 సం 11 తారీఖున జరిగిన ప్రత్యేకసభలో ఆర్డర్లు కలకాల లో తెలుగుపండితులు రెండవసంవత్సర తరగతియందు బ్రాహ్మణ తరగతినాయకులను బహిరంగముగా నిందించె నను బాబును ప్రభుత్వమువారు చూచిరా? (బి) చూచినయెడల ప్రభుత్వమువారు తమిళ చర్చను తీసికొనిరి.

అది ఎంతవరకు సత్యము? (సి) ఆ బాబు ప్రకటించబడిన కొలదికాలములోనే ఆ పండితులకు 10 రూపాయలు వేతనము నందు వృద్ధిచేసిన సంకల్ప నిజమేనా?

ఉ. (ఎ) అవును (బి) ఆ సంకల్ప నిజమైయున్నది విచారించి (సి) కాదు.

ప్ర. డి. తణికాచలపెట్టిగారు: (ఎ) మద్రాసు ఆర్డర్లు స్కూలులందలి విద్యార్థులు క్రమముగా తగ్గుచున్న విషయమై ఈక్రింది మద్రాసు దినపత్రికయందలి వివరములను ప్రభుత్వము వారు చూచియున్నది. నూన్స్ ఇండియా 1918 నుంచి 23, 1919 ఆగస్టు 14, హిందూ 1919 ఆగస్టు 16, 1919 ఆగస్టు 25, 1919 సెప్టెంబరు 13, 1919 సెప్టెంబరు 15, 1919 అక్టోబరు 10, 1919 నవంబరు 1, 1919 డిసెంబరు 3, 1920 సెప్టెంబరు 8, 1921 మార్చి 17, జనవరి, 1919 మార్చి 11.

(బి) హాజ్యేగారి కంఠకాలానుభవముగలదు. చిత్రకళను విద్యయందును వారీయనుభవ మెట్టిది? (సి) ఇదివర కట్టి నూపరింపెండెంట్లు ఉత్తమవిషయములను బోధించుచుండుటయు ఇప్పటి నూపరింపెంట్లు అట్లుచేయకపోవుటయు నిజమేనా? (డి) బాంబయి కలకత్తాలో ఆర్డర్లు స్కూల్లయందు నూపరింపెండెంట్లు ఉన్న తరగతులకు బోధించుచుండుట నిజమేనా? (ఇ) భాషా పురిషియేటునూపరింపెండెంట్లగారు వెలయుదానిగా రిదిన తరు ద్రాయింపురంగులు చేయుట, తీర్మానము మొదలగు విషయములలో ఉన్న తరగతులకు బోధించుచుండుట, క్రమమైన తరగతులు తీసివేసిన తరువాత ఆయనకు బంగారుపని తరగతి పరీక్ష చేయుటకంటె చేరువని తేలిపోవుట నిజమేనా? (ఎఫ్) ప్రస్తుత నూపరింపెండెంట్లగారు వచ్చిన తరువాత చిత్రలేఖనము, రంగులుచేయుట మొదలగు విషయములలో క్రమమైన తరగతులు తీసివేయబడినవా? (జి) (1) గవర్న మెంట్లు పరీక్షలకు విద్యార్థులను పంపుచున్నట్టిది, అయినకాస్త్రము, తీర్మానము మొదలగు కొన్ని విషయములను బోధించుచుండుట నిజమేనా? (ii) ఆ విషయములను విద్యార్థులకు బోధించవలసినదిగా కోరుచున్నారా?

(హెచ్) (i) హాజ్యేగారు వెల్లిపోయినట్టినుండియు కలకాలముకొక్క వ్యయము రు 32000 నుండి రు 65000 కు పెరిగిన సంకల్ప నిజమేనా? (ii) హాజ్యేగారు వెల్లిపోయినట్టినుండియు విద్యార్థుల సంఖ్య 600 నుండి 225 వరకు తగ్గినదా? (వి) (i) తాత్కాలిక నూపరింపెంట్లగారు వెలయు దాని రి గారు 1919-20 సంవత్సర కలకాలా పరిపాలనా నివేదికయందు 12 శేరా స్టోర్లు తక్కువయొక్క ఆసక్తి ప్రకటన నిధిని సూచించు, ఆవిషయమై పర్యవేక్షకు నూపరింపెంట్లగారు వ్రాసిన సంగ్రహము దాఖలు చేయ వలసినదిగా కోరిన ప్రభుత్వమువారి ఆదేశముగూర్చియు వ్రాసిన రిమార్కులనుగూర్చియు (ii) తన పరిపాలనా నివేదికయందు దురుప్రవర్తనను గురించి

బాబును నడుగుదా? (iii) వా రట్లుగుగబడినయెడల వారు సంబంధము నీవ్విరా (iv) ఏమియు సంబంధము అడుగనియెడల గాని, సంబంధము ఇయ్యబడకపోయినయెడలగాని ప్రభుత్వము వారు ఆస్టోరు తక్కువను తనిఖీచేయుట కొకసంఖ్యను నేర్పరే చేదరా? (జె) 1920 సం 28 నవంబరు తారీఖు 3076 జి. ఓ.ను సరించి సాంక్రమిక కాభ్యాధ్యక్షునివద్దనుండి స్కూలును 08 గి చక్ర వెట్టుటకు సలహానడుగుచు, దానికి సమ్మతి నీయక పూర్వము దానిని ప్రకటించి అందుపైని ప్రజలు తమసలహాల నిచ్చుటకు వీలు కలిగించురా?

ఉ. (ఎ) ప్రభుత్వమువారు 11 మార్చి జనవరి 17 మార్చి హిందూ పత్రికలోని వివరముల జూచిరి. గత 5 సంవత్సరముల విద్యార్థుల సంఖ్యలను బాంబయి విద్యార్థులు క్రమముగా తగ్గి పోవుట గానించును.

సంఖ్య

1916—17—286

1917—18—303

1918—19—272

1919—20—222

1920—21—241

(బి) విద్యార్థులను అర్హతలు హాజ్యే గారికి తేవు. వారికి ఇంగ్లండులోను, ఇటలీలోను, ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలోను 30 సంవత్సరముల అనుభవము గలదు (సి) హాజ్యేగారుగాని ఇతరులుగాని యధావిధిక తరగతులకు బోధించెదవారుగారు. వారిపని పరీక్షించుట సలహా నిచ్చుట మాత్రమే వారిపని (డి) బాంబయిలో రంగులుచేయుతరగతిలో ఇద్దరుముగ్గురు ఉన్నతవిద్యార్థులకు మాత్రము బోధించును. కలకత్తావిషయము తెలియదు. (ఇ) లేదు. వెలయుదానిగా రు వరుస తరగతులను తీసివేసినతరువాత చాలాకాలములో బోధించుచుండిరి. (ఎఫ్) అవును. చిత్రలేఖనతరగతులు ప్రతీవిద్యార్థియు చిత్రలేఖనమునకు చేయుటకు వీలగునీతిని తిరిగిచక్క పెట్టుబడి నవి. (జి) (i) లేదు. క్రీష్ణాంగు ఆఫ్టర్ లైన్ ద్రాయింగు ఉన్నతపరీక్షకు వెళ్ళు విద్యార్థులు, అనాటమీ, జ్యామెట్రిలో ప్రత్యేకముగా బోధింపబడుచుండిరి. మెమరీ ద్రాయింగు ప్రత్యేకముగా నెప్పుడు బోధింపబడలేదు. 1907 సం. వరకే ఇప్పు యును ఈ పరీక్షకు వెళ్ళి విద్యార్థులు పరీక్షయందు దుర్బిల్లులగు చున్నారు. (ii) అవును వరుసతరగతుల తిరిగి వెల్లిపలసిన దని కొందరు విద్యార్థులు పీటీఎను వెల్లికొనిరి. (i) ఆ తక్కువ సరిగావు. 1891-92 సంవత్సరము 49,000 అప్పుడు 9000 పట్టుముల అమృతమువలన వచ్చుచుండెడిది 1920-21 నందు వరుసగా రు 75114 ను 5370 ను. 1914 సం. నుండియు ధరలు ఎక్కువ గుటవలన తీరము తెక్కువ చేయబడినది. రాబడి తక్కువ గుటకు రెండు కారణములు గలవు. విద్యార్థుల నుండి తీరములు వసూలు చేయుచుండుట ఒకటి, విద్యార్థుల కనుపూలనుగ పనులమాత్రమే పుచ్చుకొనుచుండుట రెండవది. (ii) హాజ్యేగారి కాలమున నెప్పుడు 600 విద్యార్థులు లేరు. 1891-92 లో మాత్రము 426 విద్యార్థులుండిరి. అందు 166 మాత్రమే రోజంతయు చదువుకొనువారు. 222 కంటె తక్కువ ఎప్పుడును లేదు. (iii) హాజ్యేగారు నూపరింపెంట్లుగాని సంబంధము మామిడివలదేను. (i), (iii) లేదు. వెలయుదానిగాని హాజ్యేగారు తినినవివర తరువాత వెల్లిపొంద వెల్లి. (iv) హాజ్యేగారు తమయు ఆంధ్రప్రదేశ్ గా లేవని చెప్పలేక ప్రభుత్వమువారు అందు విషయమై చర్చచేసికొనరు.

(జె) సాంక్రమిక కాభ్యాధ్యక్షుని వద్దనుండి సలహా వచ్చిన తరువాత ఈ విషయమై ఆలోచించుము.

ప్ర. సి. వెంకటేశ్వర అయ్యగారు. జమిందార్ గ్రామా ద్యోగుల నుండి ఏమైనను మహావరు ప్రభుత్వమువారికి వచ్చినదా? ప్రభుత్వగ్రామాద్యోగులను గురించి విచారించు సంఖ్య మున వారిగురించి గూడ విచారించెదరా?

ఉ. ప్రాప్తేటకీ ఎట్టేట గ్రామాద్యోగులనుండి మహావరు వచ్చినది. వారి తీరముల అభివృద్ధిని గురించి బోధనావారు విచారించుచున్నారు.

సవనం:—3-3-20 తేదీన ప్రచురించబడిన ఆంధ్ర పత్రికలో నేను వ్యాయవాదివృత్తిని తెల్లెంబరు 1 వ తారీఖు మొదలు డిసెంబరు 30 తేదీవరకు మానితనని వెల్లిడించబడినది. సదరువిషయముగ చేతునని కొంతమంది స్నేహితులతో వాదనము చేసియున్నను, కొన్ని కారణాలతరములవల్ల అటులచేయుటకు అభ్యంతరములు గల్గినందున చేసినవాదనమును వదులకొని తిరిగి కోర్టుకు వెళ్ళుచున్నాను. ఈ క్షణమున వెంకటేశ్వరరావు దేవవాడ

మామలాలు ప్రవచనము.

సైనిక శాసనవిచారణ

సాలభాటులో విచారణ ప్రారంభమైనది. ఇదివరకు రెండుగురులవారికి కీటులు వేయబడినవి. వారిని కోయంట్లూరుకు పంపించిరి. మంజేరిసంగతు లేమియును తెలియుటలేదు. ఆచట హిందువులను చాల బాధించుచున్నారనవార్తలు వచ్చుచున్నవి. పొన్నానిలో తొందరలు లేవు.

సుల్తానుపేటలో దాగియున్న వారియందు గోపాల నాయుగారిని ఆదివారమునాడు గ్రామి పట్టుకొనిరి. ఆతనిని నలు జయిలలో నుంచిరి.

ప్రకాశంగారును వేంకట్రామయ్యగారును ఏమిచేయుటకును వీలులేకపోయినది. వారు చెన్నపురికి వెళ్ళిపోయిరి. చుట దాదా విప్లవరంగమున ఏకరువులను గొరుకుటలేదు. కాటకము గానున్నది.

6 వ తేదీ సిద్ధాపకటన.

ఇండియా దొరతనమువారు చేసిన ప్రకటనము:—ఈవార్త 6 వ తేదీ యువయువ 10 గంటలకు సిద్ధాపక చేరినది. మల్లాపురము నుండి రెండు సంవత్సరములు పనిచేయుచున్న పి.మంజేరి 8 మైళ్ళలోనున్న పండికాడుకు 5 వ తేదీని యొకసేన మంజేరి విడుదలగా వెళ్ళెను. అచట మామలాలు చిన్నచిన్న గుంపులుగా నుండిగాని వారు సేనల వెదికింపలేదు. రెండవసేన ఎర్నాడు తాలూకా ప్రధాన గ్రామము నందున్నది. ఫి లో కు మల్లాపురముకొద్దు చాలా నష్టమై నందున నీ రూ రులో నష్టయిష్టానుసారే గుర్తించిరి. ఒక సేనాని స్త్రీమరుమీద పొన్నానిలోని విప్లవకారులను పట్టుకొనుటకు పంపిరి. తిరుగుప్రాంతమున 200 మందిని పట్టుకొనిరి. కల్లికోటలో నెమ్మదిగానున్నది. ఉద్యోగులు వెళ్ళుకొనుచుండి చురల బంకాలకు వచ్చుచున్నారు. నీలగిరి వైసాకులు నెమ్మదిగా నున్నవి. మైసూరు సరిహద్దులందు మామలాలును బోధించుటకు మైసూరుదొరతనమువారు తేంట్లు చేసిరి. క్రొత్త విశేషము లేమియును చెన్నపురిలో కలుగలేదు.

బల్లూమేజుస్ట్రీలు ప్రకటనము

మంజేరినుండి బయలుదేరి 4 వ తేదీకి పండికాడుకు మూ రులకు వెళ్ళినసేన వెళ్ళును ఎదురింపనందున ఆసేన మరల మల్లా పురమునకు వచ్చుచున్నది. రెండవసేననుగూడ ఎదురుప ఎదిరించ లేదు. అది పేరింబల మన్నాకు వెళ్ళినది సేన విశేషము లేదు.

తిరుగు విచారణ

5 వ తేదీని యిద్దరు స్పెషలు మేజస్ట్రేటులు 40 మంది మాస్టాలను విచారణచేసి చెరి 2 ఏండ్లు కఠినశిక్ష విధించిరి. ఒక హిందువుని శిక్షము తిరుగు రైలులోను యొద్ద 6 వ తేదీని కన బడినది. ఆశిక్షముచే కత్తియరులను చాలా హద్దుగా నుండెను. మామలాలే వారి నుంచిరి అనుకొనుచున్నారు.

మైసూరు నుచునానాస్థాన విద్యార్థులను శతావధానమును ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వముచేత విద్యార్థులు కాశీలో గతసెల 22-వ తేదీన శ్రీశ్రీ విశిఖాధిపతులకు దర్శాంగముహారాగా గారి సమక్షమున విద్యార్థులలోను అష్టావధానము చేసి, తరుగుకలకాశీల్య ము, ధారణప్రావీణ్యములచే సభ్యులకు ప్రృథ్విగావించిరి. శ్రీమ హారాజావారు బహుశానందభరతులై శ్రీ శాస్త్రిగారికి గొప్ప బహుమానముగావించిరి. చుట్టును 26 తేదీన శ్రీ బ్రహ్మనందనన కృతీస్వామివారి యొద్ద శ్రీ శాస్త్రిగారు నమస్కరణముగా అష్టావధానముగావించిరి. శ్రీస్వామివారు వీరి కవికాకాశ్యాదులకు వెచ్చుకొని యొక్క పీఠాంబనముచేతను మతీకొండ ప్రభుత్వార్థ కముగను సత్కరించిరి. రాబోవు 1వ తేదీ శ్రీశ్రీ గారి మహారాగా గారి సమక్షమున శ్రీ శాస్త్రిగారు శతావధానము గావించును. వీరికి సంస్కృతాంధ్రప్రావీణ్యము ప్రబలమైనది. యిట్టి విద్యద్రక్షులు లను కని ఆంధ్రదేశమాత ప్రాశస్త్యము సమృద్ధులకు ప్రోత్సాహ మనక తప్పుదు అని కాశీనుండి మొకరు వ్రాయుచున్నారు.

కృష్ణాజిల్లా రయితు సోదరులందరికి విజ్ఞప్తి:—ఈసెల 12 తేదీని దేవవాడకు రివిన్యూబోర్డు మొదలుగారైనను సావీరి ల్లా సాహెబ్ బహదూరుగారు వచ్చెదరు. ఆనాడు సంగ్రహము పన్నెండుగంటలు ఈ సంవత్సరము 1-1-0 కి వదరాగా పుచ్చుకొనెదనని తు 1-8-0 చేసినందున అందుపై రు 2-18-0 దయచేసినందున కృపా " 5-5-0 కువదరాగారి యిందు దొరకును లందరు దయ

సారాధున వైద్యశాల

స్థానిక వార్తలు

చిత్రవిలేజునములు:—యం. యస్. కర్కూరు, జూలై, ఆగష్టుమాసములకు వ్రాసిన చిత్రవిలేజునముల పుస్తకములను వందనములతో కైకొంటిమి. ఆగష్టుమాసపు చిత్రవిలేజునములతో మత్స్య, కూర్మ, వరాహాది, విష్ణు దశావతారములను చక్కగ చిత్రపటపడినవి. అందరును చూచి తీరవలయును.

ఉచిత ఆయుర్వేదవైద్యశాల:—రావుబహదూరు కలకలకణ్ణనుచెట్టిగారి నెల్లూరు ఉచిత ఆయుర్వేదవైద్యశాలలో, జులైమాసములో 6702 మంది వీరగులు చికిత్సకు వచ్చిరి. అందు 3607 మంది పురుషులును, 1855 మంది స్త్రీలును, 1490 మంది బిడ్డలును ఉండిరి. మొత్తముమీద వీరగులు 216 మంది వీరగులు చికిత్సకు వచ్చుచుండిరి.

గ్రామస్థుల క్యాల్షియం:—వ్యవసాయకాశివారు 1921-22 సంవత్సరమునకు గ్రామస్థుల పౌకర్యార్థమై పంపిన క్యాల్షియం మాకార్యాలయమునకు చేరినది. అందు రైతులకు కావలసిన విషయములన్నియు, పంటలగుర్చియు, మైదులగుర్చియు, పశువులగుర్చియు, ఎట్లు శ్రద్ధ దీసికొనవలయునో తెలుపబడినది.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—సెప్టెంబరు 3 వ తేదీ తో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వములో చేయింటికి 38.6 వంతున చనిపోయిరి. గతవారములో 41.7 వంతున చనిపోయిరి. నల్లరకు స్ఫోటకము పోయిగా నిద్రచనిపోయిరి. విషజ్వరముచేత నిద్రచని, యితర జ్వరములవలన 41 మందియు చనిపోయిరి. గతవత్సరమిదేవారములో 38.4 వంతున చనిపోయిరి.

నెల్లూరుజిల్లా విద్యార్థిసంఘము, మదరాసు:—1921 సెప్టెంబరు 1-వ తేదీ, నెల్లూరుజిల్లా విద్యార్థిసంఘము పచ్చయప్ప కాలేజీలో సమావేశమయి, కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొని, 1921 వత్సరమునకు ముఖ్యమంత్రి జరుప తీర్మానించిరి. తత్కార్యజయప్రదంబునకు, సంఘసభ్యులందరు చందాలంపించి, కార్యకమిషనరులు తెలిపెదరని వేడుచు న్నారు. కమిటీమెంబర్ల శీఘ్రముగ కుతూహలమున చందాలు నమూనా చేయుదురని ప్రార్థన— కే. శ్రీరంగచారియార్ 318, తంబుకెట్టిపేడి— ఏ కోడందరామయ్య (కార్యదర్శకులు)

ఆంధ్ర భౌమభిరంజక సమాజము:—పచ్చయప్ప పాఠశాల, చెన్నపురి:—ఈసమాజపు యజమాన్యము క్రింద 1920-21 సంవత్సరము సెప్టెంబరు మాసము 7 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 7 గంటలకు పచ్చయప్ప కళాశాలలో ఇంటర్మీడియటు గదియందు ఆంధ్ర పత్రికాధిపు లగు మ-రా-రా-శ్రీ, కాకానాథుని వాగ్దేవరాయ పంతులుగారు గారు “జాతీయ విద్య”ను గూర్చి యుపన్యసించురు. పచ్చయప్ప కళాశాల యందలి మ-రా-శ్రీ, పి. నుబ్రహ్మణ్యయ్య గారు, బి. పి., ఎల్. టి., య గ్రా స నాధిపత్యము వహించురు. ఆంధ్రభౌమభిమాను లెల్లరు రా-బాధితులు.—కంగరాజు రామలింగము, సహాయ కార్యదర్శి.

నాల్గవఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ:—ఈ నెల 24, 25, 26 తేదీలలో గంగాంజిల్లా బరంపురమునందు శ్రీయత దాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్యపంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయందలి గ్రామపట్టణసంఘము లన్నియు సాధ్యమయినంతతేదీలలో ప్రతినిధుల నెన్నుకొని ప్రతినిధుల పేర్లను బరంపురమునందలి ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శిగారికి తెలుపవలెను. ప్రతినిధుల ఎన్నికవిషయమై యిక్రిందిమాత్రములు గమనింపవలెను. 1. ప్రతిపట్టణ లేక గ్రామసంఘమును ఒక్కొక్క ప్రతినిధి రిమాత్రమే ఎన్నుకొనవచ్చును.

2. 1,000ల మించిన నాభీగలపట్టణములు, ప్రత్రతి 500ల వద్దాకముల గాని ఒకప్రతినిధిని పంపవలెను.

3. సమస్థానపట్టణ రాష్ట్రీయసభకు ప్రతినిధి

చరణ:— రాష్ట్రీయసభలో గు. శ్రీరాజు కోటగిరి త. వహించురు.

సి. ఎస్. ఆంధ్రాసుగారు

తూర్పు ఆఫ్రికాకు వెళ్లుట

ఆంధ్రాసుగారు తెలిపిన సంగతులు

సాధ్యమైనంత త్వరలో కెనియా-పుగాండాలుల రావలెనని తూర్పు మధ్యఆఫ్రికా కాలనీయల్ సభ్యులవారు ఆంధ్రాసుగారిని కోరిరి. మహాత్మా గాంధీ గారు మున్నగు నాయకులతో ఆంధ్రాసుగారాలో చింపగా ఫిజీకీపోవుటకంటె ఆఫ్రికాకు పోవుటయే అత్యవసరమని వారు నిర్ధారణచేసినందున యీ నెల 21 వ తేదీన ఆంధ్రాసుగారు బొంబాయినుండి బయలుదేరెదరు. ఈలోగా కొన్ని కోజులు రాజపుత్రస్థానమునకు దుందురు.

ప్రశ్నితరములు

ప్ర. తూర్పు ఆఫ్రికాలోని ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి మీ అభిప్రాయమేమి?

అం.-ఒకరీతిగా ఆనుకూల్యమే మెండుగానున్నది. బ్రిటిషు అధినివేశములలో అధికసంఖ్య గలవానియందు భారతీయులకు పౌరసత్వస్థానము నొసంగు తీర్మానమును సామ్రాజ్యసంఘము వారామోదించిరి. గాన క్రాను కాలనీ లన్నిటియందును మార్పు కలుగుట విధి ఆకాలనీలను అధినివేశములకార్యాలయము ద్వారా గ్రేటుబ్రిటనుదేశమువారే పరిపాలించుచున్నార గాన ఆ ప్రతినిధులు కనడాదేశములవారు చూపిన యాదార్యమును గ్రేటుబ్రిటనుదేశమువారు చూపకుండపోరు. గాన భారతీయులకు పౌరసత్వపు హక్కులను పూర్తిగా నీయవలె నని కోరుటకు బలవదాధారము దొరకనది. దానినే యిండియాదేశమువారు గట్టిపట్టుచుట కోరుచున్నారు.

ప్ర.-ప్రతిక్షేప కారణమేమి?

భారతీయులకు పౌరసత్వపు హక్కుల నీయనిదేశము దక్షిణాఫ్రికా యొక్కటియే. దక్షిణాఫ్రికాలోని ఆచారమే తూర్పు ఆఫ్రికాలో గూడ నుండవలె నని ఆస్ట్రేలియాలోని ఆచారము పనికిరాదు. ఆఫ్రికావికఖండము గాన తూర్పుఆఫ్రికాలో నొకపద్ధతియు దక్షిణాఫ్రికాలో వేరొక పద్ధతియు నుండగూడదు. ఇండియానుండి ఆఫ్రికాకు మంబాసా సింహద్వారము ద్వర్వపాకద్వారము దక్షిణాఫ్రికావారు పాకద్వారమును మూసిరిగాన మేము సింహద్వారమును మూసెదము లేనిపో హిందూదేశీయులు ఆఫ్రికాలో నిండిపోయెదరని మేజరు గ్రోగసుగారు నుడిచిరి. పాశ్చాత్యులందరికిని ఈ అభిప్రాయమే గలదు. దానిని గ్రాగసుగారు స్పష్టముగా తెలిపిరి.

ప్ర.-భరిత మేమగును?

అం.-పాశ్చాత్యుల ప్రతినిధులు వెంటనే జనరలు స్ట్రెట్సు గారియొద్ద కేగిరి. స్ట్రెట్సుగారు చాలయుదారభావుడే కాని దక్షిణాఫ్రికాపాశ్చాత్యుల అభిప్రాయము వరకు కాదనబోయెడు. అటు పాశ్చాత్యులకు భారతీయులందు ద్వేష మత్యధికముగా నున్నదనుటకు నేటాలులో భారతీయులకు గల భూమిహక్కులను రద్దుచేయవలెనని కవిషమవారుచేసిన మూలము నిదర్శనము. భారతీయులకు గల ముస్లింసీకులు నియోజనాధికారమును తీసివేయును నెటాలుదగ్గరనువారి బీజీవలనే యొకచట్టమును చేసిరి. గాన దక్షిణాఫ్రికాపాశ్చాత్యులు తూర్పుఆఫ్రికాపాశ్చాత్యులపక్షముననే యుండుట నిశ్చయము. తూర్పుఆఫ్రికాలోని పాశ్చాత్యులందరును దక్షిణాఫ్రికానుండి వెళ్లినవారే. వారిలో హెచ్చుమంది బోయరులు.

ప్ర.-ఆఫ్రికాలోని యితరబ్రిటిషురాష్ట్రములవిషయమేమి?

జాంజిబారువారు భారతీయులకు చాల అనుకూలురుగా నున్నారు. అది సముద్రతీరదేశము గారు. ట్రాంగి నాయి కా నానా... బ్రిటిషువారికి వశపరుపబడినది. ఆ సంఘము... నియులు సభ్యులుగా నున్నారు గాన ట్రాంగి నాయి... తియు: హక్కులకు భంగము కలుగ గూడదు. న్నా... యుగాండాలుగూడ కెనియాదేశమునలెనే చేయవచ్చును గాని నేను నిశ్చయముగా చెప్పజాలను రొడెషియా మిత్రభావమును చూపవచ్చునుగాని నిర్ధారణగా చెప్పవీలలేదు.

ప్ర.-ఇంకను ప్రతిపాలు గెరు?

అం.-ఈగాండాలో దాక్టరు ఆల్బర్టు కుటు(కంపాలా) గారివంటి మిషనరీలు భారతీయుల కనకూలురుగా నున్నను మిషనరీలు ప్రతికూలురు కావచ్చును.

ప్ర.-ఆఫ్రికాలోని ధీమంతు లేమనుచున్నారు?

నేను పుగాండాలోనున్న పుడచటిపార్ల మెంటువారు నాకీచ్చిన

‘లుకీకో’ అనుపత్రమును నేను ప్రకటించితిని. భారతీయులకు నుండుట అత్యవసరమని వారు వ్రాసిరి. దానివై ప్రధానమంత్రియు, ప్రధానస్థానముత్రియు, కోశాధికారియు సంతకములు చేసిరి. అచటి యువజనసంఘమువారుగూడ నటులేవ్రాసి యిచ్చిరని ఆంధ్రాసుగారు నుడిచిరి.

రాజమండ్రి ఆదాయపు పన్ను కేసు.

(ప్రచురణసంఘమువారి ప్రకటన.)

ఈ కేసునుగురించి 28-8-21 గోదావరిపత్రిక (1) రాజమండ్రిలో ఆదాయపు పన్ను బాకీదారైన మహమ్మదుసామ్ నూమా గారికి 2 సంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధింపబడినదనియు (2) ముందుగా బాకీదారుయొక్క సంభాయిషీ వివరముల అరెస్టు వారంటు జారీచేయబడినదనియు (3) వారంటు ఉద్దేశపూర్వకముగా అది వారమునాడు అమలు జరుపబడినదనియు (4) ఆగష్టు 18 వ తారీఖునరకు ఆలస్యముచేసి వారంటును జారీచేయుటవలన సంభూములు గలుగుచున్నవనియు అందుకు కల్పకరుగాని ప్రచురణాధికారిగాని ప్రజలకు సందేహనివారణ చేయవలయు వనియు తెల్పును.

వైవాసినసంగతులు నిజముగా దని ప్రచురణాధికారికి తెలియవచ్చెను. మద్రాసు 1864 సం పు 11 ఆక్టోబరున బాకీదారుడు అరెస్టుచేయబడి సివిలుఖయిషీగా నెంటులుజెయ్యుటలో నుంచబడిన. ఆచట్టముప్రకారముగాని స్టాండింగ్ ఆర్డరుప్రకారముగాని బాకీదారుయొక్కవారంటు అతనియెడకు కొర్రవారు, క్రమమైన విచారణచేయుటకు వీలులేదు. సామాన్యముగా బాకీదారుడు అట్టిసందర్భములలో కొర్రకు హాజరుగుటకు తప్పించుకొనునుగాన అట్లుచేయుటకు సాధ్యముగూడదు. చట్టప్రకారము బాకీదారునియొక్క ఆస్తిని అమ్ముటవలన బాకీ రాబట్టుటకు సాధ్యము కాని యెడలను, బాకీదారుడు ఉద్దేశపూర్వకముగా బాకీనిచ్చుట లేదనిగాని బాకీనియ్యకుండనుండుటకుగాన కృత్రిమమార్గ మవలంబించుచున్నాడనిగాని కల్పకరునమ్ముటకు కావములున్నను కల్పకరు బాకీదారుని అరెస్టుచేయించి ఖయదులోనుంచవచ్చును. ఈ కేసునందు ఈ సంగతులన్నియు సరిపోవుటను గుర్తించిరే కల్పకరు వారంటు జారీచేసెను. వారంటు తనివారము 18 వ తారీఖునచేయబడినదిగాని అదివారమునాడుగాదు.

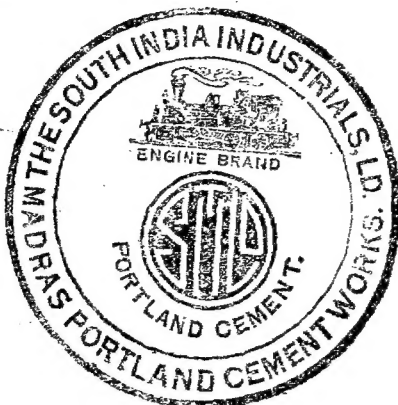
వారంటు ఆలస్యముగా జారీచేయుటనుగురించి ఏమనగా, వారంటు జారీచేయుటకు పూర్వము బాకీదారునియొక్క స్థిరచరత్రులను గురించి చర్యదీసికొనవలసియున్నది. బాకీదారునకు రాజమండ్రిలోనాకాయందు కొంతకేరచరాధులు గలవు. కృష్ణాజిల్లాయందు చాలభూమి గలదు, మద్రాసు, ఉత్తర ఆర్రాగుజిల్లాలో గూడ ఈతని కాన్సిగలదని తెలియవచ్చెను. ప్రభుత్వమున రాజమండ్రిలోని చరాస్తిమీద చర్య తీసికొనవలెను. దీ మెండునోటిను నెం 1 బారీచేయబడినది. గ్రామాధికారులు అతనికాన్సిలేదని వ్రాయుచుదానినిచ్చివేసిరి. తరువాత రాజమండ్రిలోనాకాయందు అతనికృష్ణామనుభూములను గురించి చర్యదీసికొనబడెను. అందుములమున బాకీసామ్మ్యురకపోవుటచే కృష్ణా, మద్రాసు, ఉత్తరార్రాగుజిల్లా కల్పకరు తమతమ ప్రదేశములలోని, బాకీదారునియొక్క ఆస్తిపై చర్యదీసికొనవలెననివ్రాసిరి. ఉత్తరార్రాగుజిల్లాకల్పకరు అక్కడ బాకీదారునకు ఆస్తిలేదనివ్రాసెను. కృష్ణాజిల్లాకల్పకరు బాకీదారుని ఆస్తివేలము వెట్టబడినదియు ఆభూములు ఎక్కువమొత్తమునకు బాకీదారుని చే 30-8-1921 తనిఖా వెట్టబడుటచే పాటదాన్తరును లేరని తెల్పును. మద్రాసు కల్పకరుగారు బాకీదారునకు కొంతచరాస్తి గలదనియు దానిని వేలమువేయగా రు 18-18-9 వెలులు మూతమే వచ్చెననియు తెల్పు సమాచారము ఆగష్టు 11 తారీఖున మాత్రమే రాజమండ్రికల్పకరుగారికి చేరెను. కాబట్టివారంటు జారీచేయుటలో ఆలస్యమేమియు లేదు.

చిత్రారుజిల్లా పీఠేరు గ్రామమున మధ్యపానసీషమునల్ల సభలు జరిగినవి. కులకట్టుబాట్లు జరిగినవి. పంచములు బాల్మీకా త్రాగుట మానిరి. ఇబారాదారులు యితర గ్రామస్థులకు ఉచితముగా మధ్యము నిచ్చిదాగించుచున్నారు. వీరికి వెరచి వ్యాపారస్థులు సర్కారువారికి అర్జీలు యిచ్చుకొనుచున్నారు. స్వచ్ఛందసేవకులు కాపుదారి చేయుచున్నారు. హనుమత్ భాండగార కార్యదర్శి నాగరత్న మొదల, వి. లక్ష్మయ్యగారు ఒకత్రాగుబోతును కొట్టిపట్టు చాకీ వెట్టించుడినది. ఒక త్రాగుబోతును పంపి నాగరత్న మొదలని తిట్టించియు కొట్టించియు కొందఱు అల్లరి చేయుచున్నారు. ఈ త్రాగుబోతును పోలీసువారి కందకుండగూడ చేయుచున్నారు. త్రాగినవారికి గుడ్డల నిచ్చెదమనినో యిబారాదారు సాటించిరట. వీరివలన మొహరంపండుగలో నేమిటొందదు కలుగునో యని పొరులు భీతి జెందుచున్నారని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క

"బ్రాండ్ పోర్టులాండ్ సిమెంటు"
"ENGINE" BRAND PORTLAND CEMENT

కవర్మెంటు డిపార్టుమెంటులు
హిందూ రాజ్యములు
కనుమ్రోవ్వ కంపెనీలు
కంట్రాక్టరులు

మదరాసు కార్పొరేషన్
మదరాసు పోర్టు ట్రస్టు
మునిసిపాలిటీలు
ఇండ్లు కట్టువారు

అందరూను విశేషముగా వాడుచున్నాడు. ఏలవనగా:-

1. మాయొక్క "ఇంజిన్" బ్రాండు పోర్టులాండ్ సిమెంటు శుద్ధమైన మూలకపుష్పలతో చేయబడుచున్నది.
2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డ్ స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము శుద్ధముగా చేయబడుచున్నది.
3. అనేకరకములు చేయక, ఒక్కరేరకము ఎంతగానూ చేయవచ్చునో అంతగానూ చేయబడుచున్నది. వైద్యుని కారణములచేత అందరూను దీనినికొని కట్టడములకు వాడుచున్నాడు. ఇట్టిరకముల బలము సిమెంటులొకటి కంటె అందరికీని తెలిసియున్నది.

సిమెంటు తీయవచ్చును "ఇంజిన్" బ్రాండు అదిగి తీసికొనినందుల కట్టడములందు ఏలోపములు కలగలేవు. సిమెంటు వాడుటయందు ఏసందేహములు యుండినను మాకు వ్రాసిన వివరముగా వ్రాసుము.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వర్క్స్

సొంతదారులు:

ది సాత్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

పోస్టు బెట్ట 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS.

Proprietors.

THE SOUTH INDIA INDUSTRIALS, LTD.

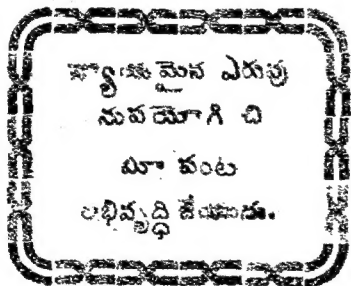
(8049)

Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-82.

మా ప్రత్యేక పు
ఫర్టిలైజరులను

వడ్డు, చెరస, బొప్పలు,
తొంకాయ, పొగాకు
మొలకలకు వర్తించును
వండించుటకు
ఉపయోగింపుడు.

చేపలపొడి యంత్రములచే
తయారుచేయబడిన
చేపల ఎటువు
ఎముకల పొడి
మొదలగు వాటినికూడ
ఉపయోగింపుడు.

ఇతర వివరములకు ఇతరత ఈ క్రింది విభాగములకు వ్రాసిన తెలుసుకును:-

ఇండియన్ ఫర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్.

ట్రీచూరు. (మలబార్ కోస్టు)

INDIAN FERTILISERS, Limited.
TRICHUR. (Malabar Coast)

లేక మనకు మద్దూరి చలముల్య, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా. ఎన్. డి. కృష్ణాజిల్లా, చావరక, మధురజిల్లా. పి. ఆర్. రామచంద్రరావు, పోర్ట్ నామకల్. టి. ఆర్. రామచంద్రన్, శ్రీపెరంబుమాడ, చెంగల్పుట్టుజిల్లా. ఆర్. పిల్లలోకాచారి, తిరుచూరి, తంజావూరు జిల్లా. టి. ఎస్. వెంకటేశ్వరయ్య, నవ్యాస్సగిరామం, తిరువల్లూరిజిల్లా. 301

వనాశధనరసరీల్

కర్షకములకు కర్షకములకు అవసరమైన పోషక
ద్రవ్యములను చేర్చుక గాంధీజీ. 1-12-0
ఇండియన్ ఫిలోజోఫీ ఎచ్చడై వైద్యుల పోషకము
అవసరముగా వర్తించును. (2973)

విలాసము పి. డి. సావంత్.

నెం 144 ఫనసవాడి పొంకాయ.

ప్రకటన

(3120)

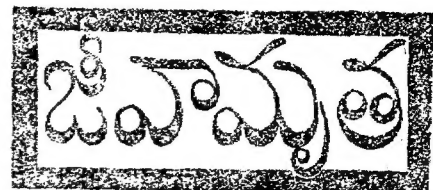
మా వద్ద 36 పోర్టు పసరు పోర్టు బీ ఆయుర్ ఇంజిన్
అనుకరములకు గలను. వలయునాను ఈ దిగువ విలాసమునకు
వ్రాసినయెడల యాజుత్వ విషయములు తెలుసుకును.

తమన పోకటసాచ్చేను అండ్ తమన శ్రీరాములు.

భార్య.

గంగుగంగులంగు

వైద్యరత్న పండిత,
డి. గోపాలాచార్యగారి

కృతమును వృద్ధి చేయును
మేహవార వోష్టులను బోగొట్టును
అన్ని విధములగు బలహీనములను అణచును
పొండుబోగులకు మంచిది
గుండెదడను నివారణ చేయును
గర్భకారకములను దహమును
బాటరకు గర్భిణీలకు సుత్రమును
చనుబాలను వృద్ధిపరచును
మూర్ఖులకు మంచిది
మెదడుకు బలమును కలగజేయును
నవములకు శక్తిని పెచ్చించును
విద్యార్థులకు ప్రాణమిత్రము
ప్రాణశక్తిని పెచ్చించును
తీయబోగులకు మిగుల మంచిది
కాసబోగులకు ఆయురము
గుండెకాయకు మిక్కిలి బలము నిచ్చును
పొడిబిత్తులకు అధికబలము చేయును
ఉబ్బిబోగులకు మిగుల హితము
వెల బుడ్డి 1-కి రూపు 2-4-0.
పొక్కింగు పొట్టేజి ప్రత్యేకము.
కామలగాగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41, ఆచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

తెలిసికొనుము:-

కండిట్ - మదరాసు.

పాత్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును

లోకానుయవార

కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తముగల కార్యమునికై వైద్యమును
సర్వోత్తముగల ధారాళముగా చేపట్టుచున్నా
మీలో ఆశ్చర్యకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు
గావున అప్పుడు వృద్ధుల కనుపు మొలకలొక
వృద్ధులకును ప్రతిబిక్కుచును సంతోషముతో
నేలించుచున్నా. ఈ మాత్రము 8 సుండి 1 క
రకు తాంబూలములతో గాని లేక వట్టి పోడి
లొగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన
ఎడల మందము అజీర్ణము నుబుధము చికి
గ్గము ఇవ్వరము చలనయోజ్యము కీరము
వారము, దగ్గు, పడికోరు నరముల పోషి చుట

హీనక ఇంపు ఎంబా డ్డేరు కలగా మున్నకు ఇంకా అనేక
వ్యాధులను దగ్గరకు రానివచ్చును. జబ్బుగిరిన వేళ శావకా
గిందిన తక్షణము గుణ విచ్చును. ఒకవోట ముచ్చుడ వల
నిన గురుస్వామి వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
భూషాశ్రీ గూడ ఈ మాత్రము నేనించి నుణమును పొగ
డు చుచ్చును. 200 మాత్రము 10 సీసా 1-కి వెల రు 2-4-0
ఒక సీసామొదలు 6 సీసాకు వరకు పోట్టేజి 0-4-0 ఒకేసాకు
6 సీసాలను తెచ్చించిన పోట్టేజిలో రూపు 1-8-0
11 సీసాలు " " " 2-12-0
25 సీసాలు " " " 5-0-0

అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శ్రీరాఘవ వైద్యశాల

(301-594) మైసూరు.

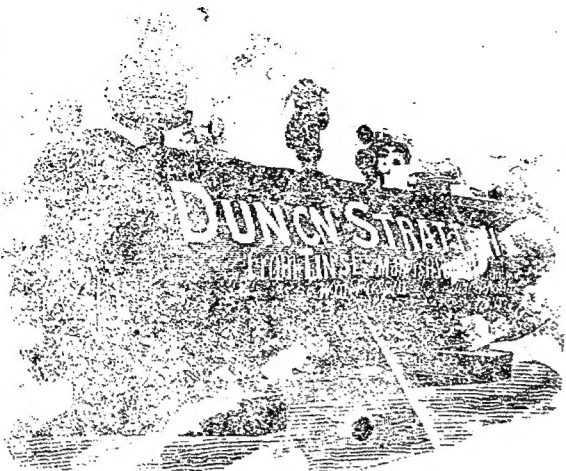
తెలిసికొనుము:- కండిట్ మదరాసు.

DUNCAN STRATTON & Co.

డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

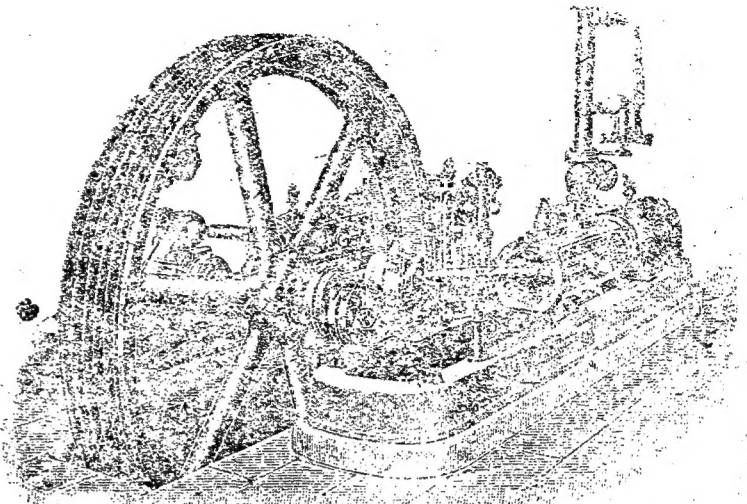
(2412)

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంపోర్టర్లు, 9 మెయిన్ వీధి, బొంబాయి.

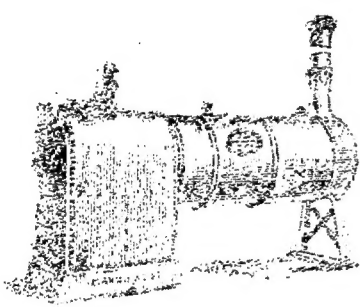
హైడ్రానుస్టిక్ కార్బన్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు .25 అడుగుల వరకు
వందలను — డయామీటరు
ఆ 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యందును.
స్టీమ్బోయింగు ప్రెషరు
80 పౌనలు మొదలు
160 పౌనలవరకు వందలను.

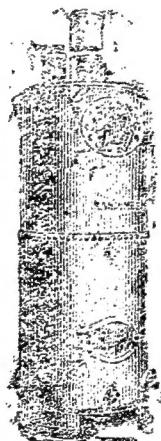

హైడ్రానుస్టిక్ లంకామైరు బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ॥ మొదలు 62 అ॥ వరకు వందలను.

డయామీటరు 6 అ॥ మొదలు 8 అ॥ 6 అం వరకు వందలను.
డయామీటరు 6 అ॥ మొదలు 100 పౌ॥ మొ॥ 250 పౌ॥ వరకు వందలను.

లోకో మొట్రిట్యూబల్ బాయిలర్లు.
స్టీమువర్క్సింగు ప్రెషరు 80 పౌనలు మొదలు
100 పౌ॥ 130 పౌ॥ 160 పౌ॥ వరకు వందలను.

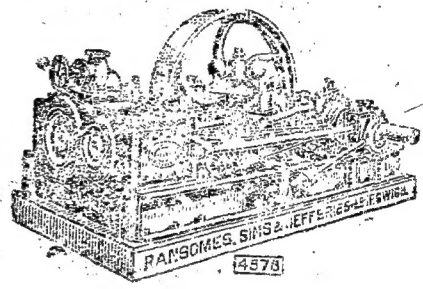

వర్టికల్ బాయిలర్లు.

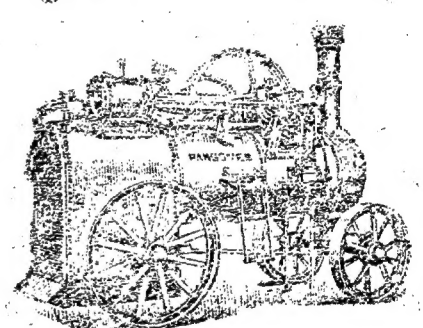
డయామీటరు 80 పౌనలు మొదలు
100 పౌనలు వరకు వందలను.

ఈ క్రింద తెలుసుకొనిన వాటిని
సర్వయి చేయుచుము. !
మాది జిప్సొంగు మెషిన్, వాటిసామానులు
మాది ప్రెస్సింగు మెషిన్
మాది స్పిన్సింగు మెషిన్
మాది వీవింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ వర్క్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మందుగడ్డచేయు మెషిన్
కడ్డు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
శాగ్లు, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరసన్ నూనె వరుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎక్టిక్ రైటింగు (ప్రాప్రు) కొరముట్లు
తేకులు వర్క్సాపు కొరముట్లు
స్టీలు సాప్టింగు, కపింగులు, వేడ్లెట్లు
కాల్ బరన్ అండ్ కాల్ బరన్ ఫర్నీలు.
కయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ బైసైడ్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.
(కాన్కరెట్ మొననుండి పోల్ తీయబడినది.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.

హైస్పీడు కాంపౌండు ఎంజినులు.

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము ప్రెషరు 120 పౌనలు గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో ప్రెషర్ సిలిండరు.
స్టీము ప్రెషరు 150 పౌనలు గలవి.

నివారము లకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్యగారి కై నను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, తైత్తము, కడిశము, రొమ్మపడిశము, తలనెప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కని డబ్బిలో సహ. కల రూ॥ 0—10—0; డబ్బా 1-కి రూ॥ 5—12—0. పొట్టుభుజులు వేలు.

అమృతాంజనం ది పో. } 109, ఫ్రెం రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

